

Umowa o Leopardach podpisana, ale na batalion zaczekamy dekadę »6

Gałązki świerkowe dla wilnian »7

Jaszunianie w darze dla hospicjum »8

Place Wilna. Ziemie Izmaila i Tahatara oraz plac Niepodległości »22-23

30 lat konkursu „Najlepsza szkoła — najlepszy nauczyciel”. „Szkoła polska nie tylko kształci”

Fot. Marian Paluszkiwicz

30. odsłona konkursu „Najlepsza szkoła — najlepszy nauczyciel”, organizowanego przez „Macierz Szkolną”, była okazją do uhonorowania wybitnych pedagogów, złożenia gratulacji, ale też poruszenia kwestii, które kładą się cieniem na funkcjonowaniu polskich szkół w obrębie litewskiego systemu edukacyjnego. »11-15

Młodzi i utalentowani zaśpiewali na scenie DKP »9

30 lat AWPL: o sukcesach i porażkach partii »16-18

**KURIER
WILEŃSKI**Ukazuje się
od 1 lipca 1953 r.Birbynių g. 4a,
LT-02121 Vilnius,
Lietuvos Respublika,
tel. +370 526 084 44**Redaktor naczelny:**
Robert Mickiewicz
(redaktor@kurierwilenski.lt)**Zastępcy red. naczelny:**
Brigita Lapszewicz
(b.lapszewicz@kurierwilenski.lt)
Apolinary Klonowski
(ds.online)
(a.klonowski@kurierwilenski.lt)**Dziennikarze:**
Honorata Adamowicz,
Aleksander Borowik,
Justyna Giedrojc,
Rajmund Klonowski,
Anna Pieszko,
Antoni Radczenko,
Marian Paluszkievicz
— fotoreporter.**Dział Promocji:**
Andrzej Podworski
— prenumerata
(tel. +370 685 040 84,
kolport@kurierwilenski.lt),
Jolanta Balkiewicz — reklama
(tel. +370 260 84 44,
reklama@kurierwilenski.lt).**Wydawca:** VšĮ „Kurier Wilenski“**Druk:** VšĮ „Vilnijos žodis“**Nakład:** 2500 egz.Materiałów niezamówionych
redakcja nie zwraca.Redakcja zastrzega sobie pra-
wo do skracania i adiustacji
tekstów.Za treść ogłoszeń redakcja nie
odpowiada.Opinie Czytelników zawarte
w ich listach nie zawsze są
zbieżne z opinią redakcji.DZIENNIK NALEŻY DO
EUROPEJSKIEGO
STOWARZYSZENIA GAZET
CODZIENNYCH
MNIĘSZOŚCI
NARODOWYCHFundacja
**POMOC POLAKOM
NA WSCHODZIE**
im. Jana OlszewskiegoMinisterstwo
Spraw ZagranicznychProjekt finansowany ze środków
Ministerstwa Spraw Zagranicznych w
ramach konkursu pn. „Polonia i Polacy
za Granicą 2024 — regranting”.Publikacja wyraża jedynie poglądy
autorów i nie może być utożsamiana
z oficjalnym stanowiskiem Kancelarii
Prezesa Rady Ministrów i Fundacji
„Pomoc Polakom na Wschodzie”
im. Jana Olszewskiego.

Zmarła Danuta Silienė, wieloletnia dyrektorka Gimnazjum im. Władysława Syrokomli w Wilnie

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że 14 grudnia 2024 r. odeszła do Pana Danuta Silienė, wieloletnia dyrektorka Gimnazjum im. Władysława Syrokomli w Wilnie, pedagog, wychowawczyni i osoba, która swoją pracą i zaangażowaniem wpisała się na stałe w historię wileńskiej oświaty. Danuta Silienė urodziła się 4 października 1948 r. w rejonie solecznickim. Ukończyła Szkołę Średnią w Dziewieniszkach. W latach 1964–1968 studiowała nauczanie początkowe w Wileńskiej Szkole Pedagogicznej. Od 1968 do 1971 r. pracowała jako nauczycielka klas początkowych w Szkole Początkowej nr 51 w Wilnie, a od 1971 do 1984 r. — jako nauczycielka biologii w Szkole Średniej w Niemenczynie. W latach 1972–1979 kontynuowała naukę, studiowała biologię w Wileńskim Instytucie Pedagogicznym. W 1984 r. rozpoczęła pracę w Szkole Średniej nr 19 jako wychowawczyni w świetlicy, od 1989 r. pracowała już jako nauczycielka klas początkowych. W latach 1996–2005 była wicedyrektorem do spraw nauczania. Od maja 2005 r. czasowo pełniła obowiązki dyrektora. W 2007 r. wygrała konkurs na dyrektora, ogłoszony przez stołeczny samorząd i objęła stanowisko na stałe. Dzięki jej determinacji i wizji w 2017 r. szkoła uzyskała status gimnazjum, wykorzystującego elementy Koncepcji Kształcenia Humanistycznej Kultury poprzez Sztukę.

Śp. Danuta Silienė

Danuta Silienė pozostawała na stanowisku dyrektora do 31 lipca 2018 r., kończąc swoją ponad 50-letnią karierę pedagogiczną. Została nagrodzona dyplomami honorowymi Ministerstwa Oświaty i Nauki Litwy oraz Samorządu m. Wilna. Ciało śp. Danuty Silienė zostało wystawione w poniedziałek, 16 grudnia, od godziny 16.00 w domu pogrzebowym „Ramybė” przy ul. Dzūkų 101a w sali nr 1. Odprowadzenie na cmentarz na Lipówce odbędzie się we wtorek, 17 grudnia, o godz. 12.00. Społeczność Gimnazjum im. Władysława Syrokomli składa szczere wyrazy współczucia Rodzinie i bliskim Zmarłej. Pamięć o śp. Danucie Silienė pozostanie żywa w sercach tych, którzy mieli zaszczyt z nią pracować i uczyć się. Wieczny odpoczynek racz Jej dać, Panie.

Społeczność Gimnazjum im. Władysława Syrokomli w Wilnie

Smutna to chwila, kiedy osoba, która niegdyś podarowała ci piękne wspomnienia, sama staje się wspomnieniem... Jednak pamiętamy też cenne słowa Wisławy Szymborskiej: „Umarłych wieczność dotąd trwa, dokąd pamięcią im się płaci”.

Z głębokim smutkiem przyjęliśmy wiadomość o śmierci

Śp. Danuty Silienė,

wieloletniej dyrektorki Gimnazjum im. Wł. Syrokomli w Wilnie, dla której działalność na rzecz polskiej oświaty i praca z młodzieżą była prawdziwym powołaniem, na które odpowiedziała serdecznie i rzetelnie. Składamy szczere wyrazy współczucia **Bliskim** Zmarłej przekazując słowa otuchy i wsparcia w tej smutnej chwili.

Kondolencje składa 47. promocja „Syrokomlówki”

Rys. Władysław Mickiewicz

15. pakiet sankcji wobec Rosji. Na liście 84 osoby i podmioty

Państwa członkowskie UE przyjęły w poniedziałek 15. pakiet sankcji wymierzony w Rosję i jej sojuszników za wojnę przeciwko Ukrainie. Na liście sankcyjnej znalazły się 84 osoby i podmioty zaangażowane w pomoc Kremlowi, w tym z Chin i Korei Płn. Obostrzenia dotyczą też obchodzenia sankcji, w tym

Nowy pakiet sankcyjny, który zgodnie z zapowie-

dziami oficjalnie zatwierdzili w Brukseli ministrowie spraw zagranicznych państw UE, nakłada ograniczenia na 84 jednostki i podmioty zaangażowane we wspieranie Rosji w wojnę przeciwko Ukrainie, w rosyjskie ataki hybrydowe na terytorium Unii Europejskiej oraz obchodzenie sankcji, w tym przy wykorzystaniu floty cieni, czyli tankowców po-

tajemnie przewożących rosyjską ropę.

Na tzw. czarnej liście UE wpisane zostały 54 osoby i 30 firm. Obostrzenia dotknęły m.in. członków jednostki wojskowej odpowiedzialnej za atak na szpital dziecięcy Ochmatdyt w Kijowie oraz dwóch wysokich rangą urzędników z Korei Północnej, która w ostatnich miesiącach wysłała na front swoich żołnierzy.

PAP

Imieniny

17 grudnia

Bega, Floriana, Jana, Łazarza, Łukasza, Modesta, Olimpji, Wiwina, Żyrośława

18 grudnia

Auksencji, Bogusława, Flawita, Kwintusa, Miłosława, Nemezji, Rufusa, Symplicjusza, Winibalda, Zofii, Zozyma

Cytat dnia

„Rosja chce kontynuować wojnę przeciwko Ukrainie; nie ma żadnego ruchu w kierunku pokoju ani wskazówek co do rozmów pokojowych” — powiedziała w Brukseli szefowa MSZ Lotwy Baiba Braze.

Liczba dnia

30 mln euro przeznaczony na zakup nowych trolejbusów samorząd Wilna. Zakupionych ma być 73 nowych trolejbusów. Podpisanie umowy ze zwycięzcą przetargu na nowe trolejbusy planowane jest na I kwartał 2025 roku.

Polski Uniwersytet Trzeciego Wieku w Wilnie
wyraża głęboką żalobę z powodu śmierci

Jana Andrzejewskiego,

naszego najbliższego przyjaciela, pośrednika i łącznika
naszej uczelni i Stowarzyszenia Inżynierów i Techników w Słupsku
na czele z panią Krystyną Popiel.

Zawdzięczając Jego świętej pamięci niezniszczalnej działalności
te braterskie kontakty trwają i będą trwać długie lata.

Niech pamięć o Nim trwa wiecznie w Bogu.

Profesor Ryszard Jan Kuźmo,
rektor PUTW w Wilnie, zarząd i słuchacze

Zakończył się projekt dla pracowników oświaty z rejonu wileńskiego „Akademia Zastępców”

11 grudnia na Uniwersytecie im. Michała Romera (lit. MRU) w Wilnie odbyło się wydarzenie końcowe projektu edukacyjnego „Akademia Zastępców 2024”, w którym udział wzięli zastępcy dyrektorów placówek oświatowych rejonu wileńskiego. Został on z sukcesem wdrożony przez Samorząd Rejonu Wileńskiego we współpracy z Wydziałem Studiów Człowieka i Społeczeństwa MRU.

Wicemer rejonu wileńskiego Edyta Tamošiūnaitė, gratulując uczestnikom, zauważyła, że projekt dał nie tylko okazję do wzmocnienia przywództwa, wymiany pomysłów i opracowania nowych inicjatyw, ale także umożliwił nawiązanie relacji między członkami społeczności edukacyjnej i promowanie współpracy.

„Cieszę się, że udało nam się zrealizować projekt „Akademia Zastępców”, który zapewnił szersze możliwości pracownikom naszych placówek edukacyjnych. Podczas tych ośmiu spotkań z wykładowcami i profesorami jednocyliśmy się nie tylko w zakresie rozwoju osobistego, ale także zespołowego. Samorząd, realizując umowę o współpracy z Uniwersytetem im. Michała Romera będzie w dalszym ciągu starał się wychodzić naprzeciw oczekiwaniom pracowników oświaty, inwestować w placówki oświatowe i zasoby ludzkie, ulepszając tym samym procesy edukacyjne. Dołożymy wszelkich starań, aby wszyscy uczniowie

Wg. Wicemer E. Tamošiūnaitė, projekt „Akademia Zastępców” wzbogacił kompetencje zastępców dyrektorów placówek oświatowych rejonu wileńskiego Fot. vrs.lt

rejonu wileńskiego odnieśli bezpośrednie korzyści z tych wysiłków” – powiedziała wicemer E. Tamošiūnaitė.

Podczas konferencji zaprezentowano możliwości zastosowania narzędzia „Spotiself” w placówkach edukacyjnych, podsumowano działania w ramach projektu edukacyjnego, uczestnicy podzielili się refleksjami, historiami sukcesów swoich placówek, odbyły się także dyskusje i warsztaty twórcze.

Na zakończenie wydarzenia wręczono certyfikaty programu doskonalenia kwalifikacji.

Celem „Akademii Zastępców” było umożliwienie zastępcom dyrektorów placówek oświatowych rejonu wileńskiego doskonalenia ich kompetencji ogólnych i zawodowych, tworzenie sieci współpracy, dzielenie się dobrymi praktykami oraz organizowanie szkoleń, które pomogą w rozwiązywaniu problemów pojawiających się w ich działalności. Projekt składał się z cyklu wykładów – łącznie odbyło się 8 spotkań w okresie od marca do listopada, w których 51 osoba doskonalila swoją wiedzę. ■

Świadczone przez Samorząd Rejonu Wileńskiego bezpłatne usługi wywożenia azbestu przerosły oczekiwania: planowane jest zwiększenie liczby wywieżenia

Samorząd Rejonu Wileńskiego od 5 lat prowadzi kampanię proekologiczną, zapewniając mieszkańcom rejonu możliwość wygodnego i bezpłatnego pozbycia się odpadów po produktach zawierających azbest. W całym okresie wywieziono ponad 3 tys. odpadów azbestowych. Biorąc pod uwagę rosnące z roku na rok zainteresowanie mieszkańców, Samorząd zwiększa ilość wywozów, przeznaczając na to dodatkowe środki.

„W tym roku od mieszkańców wywieziono rekordową ilość azbestu w porównaniu z okresem 5 lat. Z domów mieszkańców bezpiecznie

wywieziono i zniszczono zgodnie z przepisami 938,02 ton tych odpadów. Mieszkańcy doceniają możliwość bezpłatnego i bezpiecznego pozbycia się azbestu, zwłaszcza, że nie trzeba samemu nigdzie tego wieźć, wystarczy wypełnić wniosek, włożyć łupkę azbestową do dużych worków i po prostu czekać ustalonego czasu odbioru odpadów. Po dużym zainteresowaniu mieszkańców zwiększamy ilość wywożonego łupku azbestowego, przeznaczając kolejne środki z budżetu Samorządu” – mówi wicemer Samorządu Rejonu Wileńskiego dr Danuta Narbut.

W latach 2025-2028 Samorząd planuje dodatkowo wywieźć 3 600 ton azbestu, a w razie potrzeby liczba ta może zostać zwiększona. Na ten cel przewidziano około 0,5 mln. euro.

Po zatwierdzeniu budżetu na rok 2025 i po zakupie usługi ponownie zaprosimy mieszkańców rejonu wileńskiego do skorzystania z możliwości bezpłatnego wywieżenia niebezpiecznego i już od 2005 r. zakazanego azbestu. ■

Stronę przygotowano na podstawie informacji Samorządu Rejonu Wileńskiego

ECB Dzięki euro Litwa odnosi większe sukcesy

Podczas gdy Litwa świętuje 10. rocznicę wprowadzenia euro, Christine Lagarde, prezes Europejskiego Banku Centralnego (ECB), powiedziała, że wspólna europejska waluta, wprowadzona w 2015 r., pomogła Litwie odnieść większy sukces i uodpornić się na wahania gospodarcze. „Przede wszystkim chciałabym pogratulować Litwie urodzin (euro – BNS), dziesiątej rocznicy członkostwa w strefie euro i przyjęcia euro. Myślę, że Litwa, stając się częścią tej rodziny, była wspaniałym dodatkiem do grupy (euro – BNS)” – powiedziała Lagarde na konferencji prasowej w Brukseli w poniedziałek 16 grudnia. „Patrząc na liczby, postęp, rozwój gospodarczy, myślę, że przynależność do strefy euro sprawiła, że Litwa odniosła większy sukces i jest lepiej chroniona przed wahaniami, w tym ruchami walutowymi” – powiedziała szefowa ECB. Tymczasem prezydent Gitanas Nausėda podkreślił, że szybko rozwijająca się gospodarka Litwy jest przykładem tego, jak silna jest waluta.

WILNO Na dworcu kolejowym rozpoczął się jarmark bożonarodzeniowy

W sobotę 12 grudnia na dworcu kolejowym w Wilnie rozpoczął się interaktywny jarmark bożonarodzeniowy „Świąteczna lokalizacja: powrót do domu z prezentami”. „Organizatorzy i uczestnicy tego jarmarku świątecznego pomogą odwiedzającym zadbać o wysokiej jakości ręcznie robione prezenty prezen-

owane przez twórców, a podczas warsztatów będą mieli również okazję zrobić własne prezenty” – zapowiadają Kolej Litewskie. Według spółki, w interaktywnych targach wezmą udział twórcy biżuterii, odzieży, detali wnętrz, biżuterii i różnych przysmaków. Według organizatorów targów, wydarzenie koncentruje się na zrównoważonym rozwoju i zachęca ludzi do dawania ręcznie robionych prezentów swoim bliskim, które odwiedzający będą mieli okazję wykonać podczas warsztatów. Jarmark potrwa do 20 grudnia.

SPORT Rwanda zamierza ubiegać się o Grand Prix Formuły 1

Prezydent Rwandy Paul Kagame ogłosił w piątek 13 grudnia, że kraj będzie ubiegał się o organizację wyścigu Formuły 1 w stolicy kraju, Kigali. Rwanda od pewnego czasu aktywnie pracuje nad planami organizacji Grand Prix Formuły 1, starając się przywrócić ten sport do Afryki po raz pierwszy od 1993 r. Kraj chce wykorzystać sport do pobudzenia swojej gospodarki, turystyki i globalnego profilu, ale krytycy rządu Kagame potępiają to jako próbę wstrząśnięcia mundurem za pomocą dużego wydarzenia sportowego. „Cieszę się, że mogę oficjalnie ogłosić, że Rwanda ubiega się o przywrócenie do Afryki emocji związanych z wyścigami poprzez organizację Grand Prix Formuły 1” – powiedział Kagame podczas otwarcia Zgromadzenia Ogólnego Międzynarodowej Federacji Samochodowej (FIA) w Kigali.

GOSPODARKA Bałtyckie sklepy Ikea połączone w Inter Ikea Group

Bałtyckie sklepy Ikea, sprzedawcy mebli i artykułów gospodarstwa domowego, zostały włączone do szwedzkiej Grupy Inter Ikea, która je przejęła. Grupa poinformowała w piątek 13 grudnia, że sfinalizowała transakcję, w ramach której przejęła trzy sklepy Ikea,

pięć mniejszych punktów sprzedaży, sklepy internetowe i Digital Retail Development, spółkę odpowiedzialną za e-usługi tych firm. Według Inter Ikea Group, umowa przejęcia z Hof ehf, która była właścicielem sieci detalicznej Ikea w krajach bałtyckich, została podpisana w sierpniu, a cała transakcja została zakończona pod warunkiem uzyskania zgody organów regulacyjnych. Według grupy, przejęte spółki będą nadal działać na podstawie franczyzy udzielonej przez należącą do grupy spółkę Inter Ikea Systems. Grupa Inter Ikea zarządza już operacjami zakupowymi, logistycznymi i produkcyjnymi w krajach bałtyckich.

GOSPODARKA Litewska Plasta kupiona przez brytyjskiego producenta

Plasta, grupa zajmująca się recyklingiem i produkcją tworzyw sztucznych z siedzibą w Wilnie, została przejęta, za nieujawnioną kwotę, przez Cedo, brytyjskiego producenta jednorazowych artykułów gospodarstwa domowego działającego w Europie i Azji. Plasta ogłosiła transakcję w czwartek 12 grudnia. „Partnerstwo z Cedo będzie bardzo korzystne dla Grupy Plasta, ponieważ pozwoli nam czerpać z globalnego doświadczenia Cedo i zwiększyć nasz potencjał innowacyjny” – powiedział w oświadczeniu prezes Plasta Maciej Plameniak. „Partnerstwo wzmacnia naszą pozycję lidera w gospodarce o obiegu zamkniętym” – powiedział w oświadczeniu prezes Cedo Thierry Navarre. Plasta z siedzibą w Wilnie posiada fabryki na Litwie i w Szwecji oraz spółkę handlową w Niemczech. Grupa zatrudnia około 500 osób, a jej zakłady przetwarzają około 45 tys. ton odpadów z tworzyw sztucznych rocznie i produkują około 36 tys. ton worków na śmieci.

Str. opr. Alicja Klonowska na podst. BNS, mat. pras. inf. wł.; Fot. Freepik.com; alicja.klonowska@kurierwilenski.lt

Umowa o Leopardach podpisana, ale na batalion zaczekamy dekadę

Minister ochrony kraju Dovilė Šakalienė, w poniedziałek 16 grudnia była z wizytą w Berlinie. Podpisała umowę o zakupie przez Litwę czołgów Leopard. Jednak litewski batalion czołgów w tej dekadzie nie powstanie.

Podpisanie umowy na zakup Leopardów jest kamieniem milowym w tworzeniu nowoczesnej dywizji w litewskiej armii. Pierwsza kompania czołgów ma dotrzeć na Litwę w 2029 r. Do 2030 r. miałyby powstać dywizja, a do 2034 planowane jest sformowanie pełnego batalionu. Jak podkreśla minister Šakalienė, zakup Leopardów zwiększy potencjał obronny Litwy oraz poprawi interoperacyjność z siłami niemieckimi, które są strategicznym sojusznikiem kraju.

„Wybieram się do Niemiec, aby spotkać się z moim kolegą (odpowiednikiem — przyp.red.), ministrem obrony Pistoriusem, i mamy wiele do omówienia: brygadę, zakupy, wsparcie dla Ukrainy. Doceniamy przywództwo Niemiec w zakresie obrony i bezpieczeństwa naszego regionu. Niemcy są strategicznym sojusznikiem Litwy, a ich zobowiązania i priorytety współpracy pozostają niezmienione” — powiedziała minister ochrony kraju Šakalienė.

PIERWSZE POTWIERDZONE INFORMACJE

Pierwsze konkretne decyzje w sprawie zakupu Leopardów zapadły w styczniu tego roku, kiedy litewska Rada Obrony Narodowej zgodziła się na rozpoczęcie negocjacji z niemieckim producentem Krauss-Maffei Wegmann. Kwestia zakupu była rozważana już wcześniej, ale dopiero na początku 2023 r. potwierdzono, że to Leopardy 2 spełniają wszystkie wymagania litewskiej armii.

W kolejnych miesiącach Ministerstwo Ochrony Kraju prowadziło rozmowy zarówno z producentem, jak i partnerami międzynarodowymi. W październiku

Dovilė Šakalienė jest świeżo zaprzysiężoną minister ochrony kraju i kontynuuje realizację decyzji Litwy o utworzeniu batalionu pancernego Fot. KAM, Alfredas Pliadis

roku tego roku ostateczną decyzję w sprawie kontraktu zatwierdziła Rada Obrony Narodowej.

OBRONNY PLAN LITWY

Litwa planuje rozłożyć w czasie zakup czołgów, aby jednocześnie przyspieszyć pozyskiwanie systemów obrony przeciwlotniczej. Równocześnie litewskie siły zbrojne przechodzą szeroko zakrojoną reorganizację, obejmującą m.in. przekształcanie istniejących jednostek i tworzenie nowych formacji, takich jak pułki artylerii czy bataliony obrony powietrznej. Zmiany te są odpowiedzią na rosnące wyzwania bezpieczeństwa w regionie.

Choć czołgi Leopard już popisały się na Ukrainie, to tam walczą ich starsze modele — Litwa planuje zakupić najnowsze dostępne na rynku, 2A8. Niemniej również starsze modele są cenione za uniwersalność na polu walki oraz dobrą odporność na ostrzał.

Z frontu dobiegają informacje, że Rosjanom udało się przejąć

w walkach kilka maszyn, jednak musieli wzywać dodatkowe wozy wsparcia, aby je odholować — jeden Leopard waży nawet do 60 ton.

Podobną co Litwa umowę na początku grudnia podpisały Czechy. Prócz modeli najnowszych planują także zakup 14 czołgów Leopard 2A4. Litwa skupi się już tylko na najnowszym modelu czołgu 2A8, czyli najnowszym z dostępnych.

CO POTRAFI LEOPARD 2A8?

Niemiecki czołg Leopard 2A8 to pierwszy od dekad nowo budowany niemiecki czołg. Modele opisywane wyżej są konstrukcjami już wiekowymi. Portal o obronności Defence24 pisze, że model „uwzględnia doświadczenia na Ukrainie”, został więc przygotowany także z uwzględnieniem rosyjskiej inwazji na kraje NATO. Nowe rozwiązania to m.in. nowy system aktywnej ochrony załogi, dodatkowe systemy chłodzenia, silniejsze zawieszenie.

Opr. A.K. na podst. BNS, mat. pras., KAM, inf.wł.

Darmowe gałązki dla mieszkańców Wilna

Justyna Giedrojć

16 grudnia po raz czwarty odbyła się akcja „Eglutė”, podczas której leśnicy na spółkę z litewskimi policjantami rozdawali kierowcom choinki.

Z kolei w środę, 18 grudnia, leśnicy będą bezpłatnie rozdawali gałązki świerkowe na głównych placach miast i miasteczek oraz na parkingach dużych centrów handlowych na terenie całego kraju.

OCHRONA PRZYRODY I PRZEPISY RUCHU DROGOWEGO

Tegoroczna akcja przedświąteczna „Eglutė” odbyła się w Poniewieżu, Taurogach, Druskienikach, Możejgach i Wilnie. Jest to także przedsięwzięcie o charakterze edukującym.

— W ten sposób chcemy nie tylko dawać radość i tworzyć świąteczny nastrój. To wyjątkowa okazja, by zwrócić uwagę kierowców na istotność bezpieczeństwa na drogach oraz odpowiedzialność, jaką każdy z nas ponosi zarówno na drodze jak i w lesie. Mamy nadzieję, że każda choinka będzie przypominać o ostrożności podczas jazdy. Cieszymy się także, że obywatele są coraz bardziej świadomi i z roku na rok w lasach wykrywa się coraz mniej naruszeń — informuje „Kurier Wileński” Valdas Kaubrė, dyrektor generalny Nadleśnictwa Państwowego.

DARMOWE GAŁĄZKI OD LEŚNICZYCH

18 grudnia w ramach akcji „Parsinėš Kalėdas į savo namus” (Przyńś Boże Narodzenie do swego domu) leśnicy będą rozdawali gałązki świerków i jodeł na terenie całego kraju.

W Wilnie takie akcje odbędą się przy hipermarkecie Rimi Mylia przy ul. Kedrų 4 oraz na placu Katedralnym.

— Na placu Katedralnym gałązki można będzie odebrać od godz. 12. Szacujemy, że akcja potrwa do godziny 18-ej, ale wszystko zależy od tego, ilu ludzi przyjdzie po gałązki. Zostaną one dostarczone głównie z lasów regionalnego oddziału nadleśnic-

twa w Niemenczynie. Będą to gałęzie przerośniętych drzewek, które nie nadają się do sprzedaży — mówi w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” Gintautas Jonas Tolutis z Nadleśnictwa Państwowego.

SPRZEDAŻ ŚWIĄTECZNYCH DRZEWEK

Ruszyła już także sprzedaż świątecznych drzewek. Nadleśnictwo Państwowe informuje, że można je nabyć we wszystkich oddziałach regionalnych, a ceny wahają się od 4 do 150 euro w zależności od gatunku i wysokości drzewka. Leśnictwa oferują szeroki wybór — można kupić jodłę albo świerk biały srebrny, serbski czy pospolity, a także gałęzie tych drzew iglastych. Część sprzedawanych choinek pochodzi z lasów, część z plantacji, są też drzewka w doniczkach, które wiosną można przesadzić do gruntu.

CENY JAK W UBIEGŁYM ROKU

Ceny wyhodowanych w lasach czy na plantacjach choinek są podobne jak w ubiegłym roku.

Tegoroczna akcja przedświąteczna „Eglutė” odbyła się w Poniewieżu, Taurogach, Druskienikach, Możejgach i Wilnie. Jest to także przedsięwzięcie o charakterze edukującym.

Świerk pospolity z lasu kosztuje od 4 do 50 euro, wyhodowany na plantacji — od 9 do 55 euro, w doniczce — od 9 do 54 euro. Jak co roku droższe są wyhodowane na plantacjach sosny górskie — ich cena waha się od 12 do 108 euro. Świerki srebrne i jodły kosztują od 12 do 145 euro. Cena zależy od wysokości. W sprzedaży są drzewka o wysokości od 30 cm do 4 metrów. Gałązki kosztują 2-3 euro za sztukę. W razie potrzeby leśnicy zapakują choinkę do specjalnego rękawa z siatki. Płatności można dokonać wyłącznie kartą płatniczą lub używając inteligentnego urządzenia.

TVP
WILNO

18 grudnia leśnicy przywiezą darmowe gałązki do Wilna

Fot. Marian Paluszkiewicz

Jaszunianie w darze dla hospicjum

Koncert charytatywny na rzecz Dziecięcego Działu Hospicjum bł. ks. Michała Sopoćki w Wilnie odbył się wieczorem 13 grudnia w auli Gimnazjum im. M. Balińskiego w Jaszunach.

Anna Pieszko

Idea pomagania chorym dzieciom znalazła tu głęboki odzew i stała się już coroczną adwentową tradycją — w tym roku koncert charytatywny na rzecz potrzebujących odbył się po raz czwarty.

CO ROKU GROMADZI SIĘ CORAZ WIĘCEJ OSÓB

Nie zważając na przedświąteczną gonitwę codziennych spraw i obowiązków, z każdym rokiem w grudniu w szkolnej auli gromadzi się coraz więcej osób. Spotyka się tu cała społeczność szkolna połączona chęcią dzielenia się oraz czynienia dobra: uczniowie, ich rodzice i dziadkowie, nauczyciele i dyrekcja, absolwenci i przyjaciele gimnazjum. Zapraszani są również przedstawiciele starostwa oraz hospicjum.

Zgromadzeni na sali mogli podziwiać poruszające widowisko muzyczno-taneczne w wykonaniu zarówno wspaniałych najmłodszych artystów, jak i starszej pięknej młodzieży. Na scenie obok uczniów wystąpili również ich nauczyciele i wychowawcy. Jak mówiły prowadzące koncert uczennice, najpewniejszym przejawem miłości wobec bliźniego są dobre uczynki. Szczerych odruchów serca nie zabrakło: do krążącej podczas koncertu puszki jaszunianie składali datki.

Ogółem tego wieczoru na potrzeby hospicjum zebrano 2 824 euro.

SŁOWA WDZIĘCZNOŚCI

Dyrektor szkoły Mirosław Mickielewicz dziękował wszystkim nauczycielom i uczniom, bez których ten koncert nie mógłby się odbyć. Szczególne słowa podziękowania skierował do Krystyny Karpicz, pomysłodawczyni i organizatorki koncertu charytatywnego. Osobne wyrazy wdzięczności skierował do wszystkich przybyłych na koncert.

Uczniowie zaprezentowali się we wzruszającym widowisku słowno-muzycznym Fot. FB/Gimnazjum im. M. Balińskiego w Jaszunach

Hospicjum bł. ks. Michała Sopoćki w Wilnie zostało otwarte w 2012 r. jako pierwsza tego typu placówka na Litwie. Jego celem jest opieka nad ciężko chorymi pacjentami. Chorzy, a także ich rodziny, otoczeni są troską i opieką duchową, medyczną, psychologiczną i socjalną.

„Dziękuję wszystkim obecnym na sali, że zawsze jesteście z nami na każde zawołanie, że sala jest zawsze pełna i jednak musimy dostawiać krzeselka. Pokazujecie, że dobrem należy się dzielić — jesteście wzorem dla nas i waszych dzieci” — mówił.

Zwracając się do pracowniczki hospicjum, wolontariuszki Agnieszki, i przekazując na jej ręce zebrane datki, Krystyna Karpicz prosiła też o przekazanie miłości i najcieplejszych uczuć dla całego hospicjum, a w szczególności dla s. Michaeli. „Dziękujemy za to, że jesteście” — dodała.

WSPÓŁPRACA TRWA OD KILKU LAT

Współpraca Gimnazjum im. M. Balińskiego w Jaszunach z Hospicjum bł. ks. Michała Sopoćki w Wilnie trwa już od kilku lat. Zainicjowany przed czterema laty koncert charytatywny niezmiennie co roku w grudniu zbiera liczne grono osób zjednoczonych chęcią pomagania. Natomiast latem tego roku uczniowie tej polskojęzycznej szkoły zbierali datki na rzecz hospicjum po niedzielnych koncertach odbywających się latem w ramach Festiwalu „Muzyka w Pałacu Balińskich” w Jaszunach.

Hospicjum bł. ks. Michała Sopoćki w Wilnie zostało otwarte w 2012 r. jako pierwsza tego typu placówka na Litwie. Jego celem jest opieka nad ciężko chorymi pacjentami. Chorzy, a także ich rodziny, otoczeni są troską i opieką duchową, medyczną, psychologiczną i socjalną. Udzielana pomoc jest nieodpłatna, dlatego placówka sama codziennie potrzebuje wsparcia. ■

„Głosy Nowej Ery”: młodzi i utalentowani zaśpiewali na scenie DKP w Wilnie

Honorata Adamowicz

— To drugi koncert z kolei. W ubiegłym roku był podobny. W tym roku wystąpiło więcej wykonawców, co nas bardzo cieszy. Wśród wykonawców było też więcej osób mniej znanych, mniej popularnych. Poziom występów był zróżnicowany, ale efekt artystyczny był bardzo wysoki. Przez to, że wykonawcy śpiewali w duetach i zespołach czuło się, że wszyscy są zaangażowani. Publiczność występy oklaskiwała bardzo mocno, to znaczy, że występy się podobały. Myślę, że były naprawdę progresywne i udane. Wszyscy ci, którzy byli na widowni, byli szalenie zadowoleni. Teraz naszym marzeniem jest, żeby w przyszłym roku w Domu Kultury Polskiej odbył się kolejny koncert „Głosy Nowej Ery” — mówi w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” reżyser koncertu, maestro Zbigniew Lewicki.

„TYLKO TO, CO JEST WIDOCZNE, MA SZANSE NA PRZEŻYCIE”

Artyści swym występem zachwycili i wprawili w zachwyt całą widownię, która była pod wrażeniem talentu muzycznego młodych ludzi. Głównym celem tego koncertu jest promocja młodych wokalistów.

— Rozwój kariery zależy przede wszystkim od producentów. Oczywiście takie koncerty dają możliwość dla młodych wykonawców popisać się w swoich utworach i zacząć być zauważalnymi. Natomiast żeby stworzyć prawdziwą muzyczną karierę, trzeba ciężko pracować, trzeba mieć menedżera, producenta, trzeba ciągle starać się o reklamę, żeby być widocznym. Pamiętajmy, że tylko to co jest ciągle widoczne, ma szansę na przeżycie w naszym show biznesie — podkreśla Lewicki.

Edgar Kriwelisow, wspierający koncert „Głosy Nowej Ery”, powie-

Już po raz drugi, 12 grudnia na gościnnej scenie Domu Kultury Polskiej w Wilnie odbył się wyjątkowy koncert „Głosy Nowej Ery”, podczas którego mieliśmy okazję poznać wiele młodych utalentowanych muzycznie artystów.

dział w rozmowie z „Kurierem Wileńskim”, że ten koncert jest świetną platformą dla naszych wykonawców, którzy chcą śpiewać na scenie, ale nie zawsze mają okazję.

MŁODZIEŻ CHĘTNIE BIERZE UDZIAŁ W TAKIM KONCERCIE

— Wybór, co zaśpiewać na scenie, należał do nich. Udział w koncercie wzięli wykonawcy nie tylko z Litwy, ale też i z Polski. Można powiedzieć, że to był międzynarodowy koncert młodych talentów. Wszystkie muzyczne konkursy, koncerty, festiwale, na których mogą wykazać się młodzi, jeszcze nieznani wykonawcy jest dla nich taką dobrą odskocznią. Wiele razy słyszałem, że po podobnych koncertach młodzi wykonawcy mówią, że właśnie takie występy dodają im skrzydeł. Młodzież chętnie bierze w nich udział — mówi w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” Edgar Kriwelisow.

Młodzi artyści zwykli wieczór potrafili zamienić w wyjątkowe wy-

darzenie, które na długo zapadło w pamięci słuchaczom. W koncercie udział wzięli wykonawcy, którzy swoją charyzmą i wyjątkowym głosem porwali publiczność. Na scenie pojawiły się takie nazwiska jak: Agata Griškevič, Bartek Urbanowicz, Daniel Pieczuro, Justyna Stankiewicz, Joanna Zawalska, Kuba Zaborski, Sofija Plisko, Ruslan Kostiukov oraz Vitalij Valentinovič.

Organizatorem wydarzenia jest Dom Kultury Polskiej w Wilnie, reżyserem koncertu był Maestro Zbigniew Lewicki, a konferansjerem Edgar Kriwelisow.

Projekt finansowany przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych Rzeczypospolitej Polskiej w konkursie „Polonia i Polacy za granicą 2024 — wydarzenia i inicjatywy polonijne”. Partner: Fundacja „Pomoc Polakom na Wschodzie” im. Jana Olszewskiego. ■

MRF MEDIUJ REMIMO FONDAS

■ Głównym celem tego koncertu jest promocja młodych wokalistów Fot. autorka

Gala „Polish Business Awards 2024” w Ambasadzie RP w Wilnie

11 grudnia w Ambasadzie Rzeczypospolitej Polskiej w Wilnie, po raz XII. wręczone zostały nagrody „Polish Business Awards”. W corocznym wydarzeniu, organizowanym wspólnie z Polsko-Litewską Izbą Handlową, uhonorowano polskie i litewskie firmy aktywne na obu rynkach.

Andrzej Dudziński, chargé d'affaires RP na Litwie, przywitał gości i w swoim przemówieniu zwrócił uwagę, że fundamentem strategicznej współpracy między sąsiadującymi państwami, musi być zagwarantowanie bezpieczeństwa Polski i Litwy, również poprzez współpracę ekonomiczną.

„Polska od lat jest jednym z głównych partnerów Litwy w eksporcie i imporcie, a my cieszymy się również ze wzrostu wzajemnych inwestycji w obu krajach. Współpraca gospodarcza między Polską a Litwą jest wyrazem naszego strategicznego partnerstwa i ważnego wkładu w bezpieczeństwo i stabilność naszych krajów i regionu” — dodał Andrzej Dudziński, który następnie, wraz z głównym doradcą prezydenta Litwy ds. środowiska i infrastruktury Ramūnasem Dilbą wręczył statuetki nagrodzonym firmom.

W uroczystości udział wzięli wiceminister transportu i komunikacji Julius Skačkauskas oraz liczni przedstawiciele ambasad akredytowanych w Republice Litewskiej. Wydarzenie uświetnił recital wileńskiej wokalistki, Justyny Stankiewicz.

Statuetki Polish Business Awards 2024 wręczono w czterech kategoriach.

INFRASTRUKTURA — INTERCOR SP.Z O.O., UAB FEGDA

Polska i litewska firma zostały nagrodzone za udział w konstrukcji fragmentów autostrady Via Baltica. Inwestycja ta łączy nasz region, tworząc zarówno szanse na współpracę ekonomiczną, jak i przede wszystkim zwiększając bezpieczeństwo Polski i Państw Bałtyckich.

W Ambasadzie Rzeczypospolitej Polskiej w Wilnie, po raz XII. wręczone zostały nagrody „Polish Business Awards” Fot. Mariusz Pyż

LITEWSKIE NIERUCHOMOŚCI W POLSCE — HANNER COMPANY

Litewska firma Hanner Company otrzymała nagrodę w związku ze swoimi inwestycjami w nieruchomości na terytorium Polski, we współpracy z grupą LAR Polska. Firma Hanner zainwestowała 100 milionów euro na polskim rynku mieszkaniowym, planując wybudować 1300 nowych mieszkań w Warszawie. Zagraniczne inwestycje poczynione przez firmę, poprawiają sytuację na polskim rynku mieszkaniowym oraz stanowią pozytywne świadectwo polsko-litewskiej współpracy ekonomicznej.

INWESTYCJE FINANSOWE — MAK ELIO

Powstanie grupy MAK Elio zostało ogłoszone 20.06 bieżącego roku, na skutek połączenia polskiej Grupy MAK oraz litewskiej spółki Elio Insurance. Nagrodzona podczas gali międzynarodowa współpraca skutkująca sukcesem na

rynku ubezpieczeń, stanowi zachętę dla polskich i litewskich firm inwestycyjnych na otwieranie się na sąsiadujący kraj i wspólne rozwijanie biznesów w naszym regionie.

ENERGETYKA — ELGAMA ELEKTRONIKA

Litewska firma Elgama Elektronika została nagrodzona za swoje działania na polskim rynku, wspomagające polski sektor energetyczny. Firma podpisała w tym roku kontrakt o wartości 82 milionów euro z siecią dystrybucyjną „PGE dystrybucja”, zobowiązując się do dostarczenia, do końca 2025 roku, blisko miliona inteligentnych liczników energii elektrycznej. Współpraca energetyczna jest kluczowa dla zapewnienia bezpieczeństwa naszego regionu, czego działania firmy Elgama Elektronika stanowią idealny przykład. Na odnotowanie zasługuje, że to już druga statuetka Polish Business Awards otrzymana przez tę firmę.

Ambasada RP w Wilnie

30 lat konkursu „Najlepsza szkoła – najlepszy nauczyciel”. „Szkoła polska nie tylko kształci”

Anna Pieszko

Podczas jubileuszowej, 30. odsłony konkursu „Najlepsza szkoła – najlepszy nauczyciel”, tytuł laureata w roku szkolnym 2023/24 zdobyły Gimnazjum im. św. Jana Pawła II w Wilnie, Gimnazjum im. Konstantego Parczewskiego w Niemenczynie, Gimnazjum w Pogirach w rejonie wileńskim oraz Gimnazjum im. Michała Balińskiego w Jaszunach w rejonie solecznickim. Tradycyjna uroczystość organizowana przez Stowarzyszenie Nauczycieli Szkół Polskich na Litwie „Macierz Szkolna” odbyła się 11 grudnia w Domu Kultury Polskiej w Wilnie. Była to okazja do wyróżnienia i uhonorowania wybitnych pedagogów, złożenia gratulacji, ale też poruszenia kwestii, które kładą się cieniem na funkcjonowaniu szkół z polskim językiem nauczania w obrębie litewskiego systemu edukacyjnego.

W konkursie wyróżniono też dziewięć szkół miejskich i rejonowych oraz 91 nauczycieli różnych przedmiotów. Nagrody trafiły do nauczycieli klas gimnazjalnych, których uczniowie osiągnęli wysokie wyniki na państwowych egzaminach maturalnych. W gronie laureatów znaleźli się także nauczyciele klas początkowych oraz podstawowych, a także pedagodzy Szkoły Specjalnej w Solecznikach.

Kryteria, według których „Macierz Szkolna” wybiera najlepsze gimnazja, nie zmieniają się od kilku lat. W sumie jest ich 18, uwzględnia się m.in. wyniki poszczególnych egzaminów maturalnych z różnych przedmiotów składanych w przedziale 36–100 proc. oraz 86–100 proc. W roku bieżącym doszła kolejna rubryka przedmiotowa, z państwowego egzaminu z języka polskiego. Tradycyjnie ocenia się również procent dostawiania się maturzystów na wyższe studia.

— Wyniki są nadsyłane bezpośrednio ze szkół, ponieważ teraz w Narodowej Agencji Edukacji tych danych nie możemy otrzymać, gdyż są one zastrzeżone. Otrzymujemy dane ze szkół na wypełnionych formularzach.

■ Gratulacje i nagrody płynęły do szkół laureatek tegorocznego konkursu

Tak widzimy, kto ma najlepsze wyniki, kto trochę gorsze czy znacznie słabsze i to też jest okazja, żeby szkoły się troszeczkę nad tym zastanowiły i pochyliły — wyjaśnia w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” Krystyna Dzierżyńska, prezes „Macierzy Szkolnej”.

Jak dodaje, rankingi organizowane przez „Macierz Szkolną” często pokrywają się z wynikami rankingu szkół na Litwie przeprowadzanym przez czasopismo „Reitingai”.

— Mimo że „Reitingai” ma opracowane własne kryteria, to w tym zestawieniu 60 najlepszych szkół na Litwie są również szkoły polskie — podkreśla Krystyna Dzierżyńska.

Jak powiedziała podczas uroczystości podsumowania jubileuszowego konkursu, przez te 30 ostatnich lat nasze szkolnictwo przechodziło okresy wielu znaczących zmian, które niestety często rzutowały negatywnie na końcowe wyniki naszych abiturientów.

„Najboleśniej odczuliśmy to po ujednoliceniu egzaminu z języka litewskiego na maturze. Procent wstępowania na wyższe studia znacząco się obniżył, co boleśnie uderzyło w naszą młodzież. Tylko ogromna determinacja nauczycieli, rodziców i naszych uczniów pozwoliła na poprawę wyników egzaminu maturalnego z języka litewskiego.

Jednak przez cały ten okres polska szkoła trwała i trwa nadal. To do nas należy ogromne wyzwanie, by wzrastała ona w siłę i dawała piękne owoce, z których my, jako polskie społeczeństwo na Litwie, będziemy dumni” — powiedziała Krystyna Dzierżyńska.

Jak dodała, rok bieżący jest kolejnym rokiem trudnym, przełomowym w oświacie. Do szkół trafiły znowelizowane programy nauczania dla klas parzystych, wciąż jesteśmy zaskakiwani kolejnymi zmianami w nauczaniu z naciskiem na zwiększanie liczby przedmiotów, które miałyby być nauczane w języku litewskim, i oczywiście brakiem tak potrzebnych podręczników.

„Nie zgadzamy się na szybkie reformy, które w efekcie niczego nie poprawiają, a sieją zamęt. Musimy pamiętać, że nawet mała szkoła to wartość dodana dla naszej społeczności lokalnej. To właśnie tu dzieci uczą się nie tylko języka ojczystego, ale również patriotyzmu, kultury, stają się świadome własnej tożsamości narodowej. Szkoła polska nie tylko kształci, ale też wychowuje, i wypada tylko ubolewać, że na przestrzeni 30 lat musiała udowadniać swoją rację bytu” — podkreśliła.

11.>>

Pozytywnym, wręcz historycznym wydarzeniem nazwała przywrócenie w ubiegłym roku szkolnym egzaminu maturalnego z języka polskiego na maturze. „Dzisiaj możemy z dumą mówić o naszej młodzieży, która w pełni wykorzystała szansę i przystąpiła do państwowego egzaminu maturalnego z języka ojczystego, uzyskując pozytywny wynik, w tym 28 setek” — wskazała.

Pani prezes „Macierzy Szkolnej” dziękowała naszym posłom, radnym, kierownictwu samorządów za zrozumienie i wsparcie. Szczególne słowa podziękowań skierowała do polskiej dyplomacji w Wilnie za pomoc dla szkolnictwa polskiego otrzymywaną od ponad 30 lat z Rzeczypospolitej Polskiej. „Bez takiego wsparcia byłoby nam o wiele trudniej” — podkreśliła.

Uroczystość podsumowania konkursu zaszczytli swą obecnością przedstawiciele Ambasady RP na Litwie. Konsul RP, kierownik Wydziału Konsularnego i Polonii Jolanta Wiśnioch wręczyła najbardziej zasłużonym nauczycielom medale Komisji Edukacji Narodowej przyznane decyzją Ministra Ministerstwa Edukacji Narodowej. „Zależy nam, aby dzieci z polskich rodzin mogły pobierać naukę w dobrze wyposażonych, nowoczesnych szkołach i uczyć się od wysoko wykwalifikowanych i zaangażowanych specjalistów. Państwa wysiłki doceniają nie tylko Wasi koledzy i uczniowie na Litwie. Wasze zaangażowanie i trud docenia także Polska” — powiedziała konsul RP Jolanta Wiśnioch.

Za szczególne zasługi dla oświaty i wychowania medale otrzymały: Jolanta Lembowicz, Iwona Matwiejko, Monika Urbanowicz, Elwira Lavrukaitienė, Lilija Kieras, Halina Gryniewicz.

Nauczycielom dziękował również prezes honorowy „Macierzy Szkolnej” Józef Kwiatkowski, ciesząc się z przywrócenia na maturze państwowego egzaminu z języka polskiego. Odniósł się również do ostatniego projektu nowelizacji Ustawy o oświacie.

„Widmo definitywnego rozstrzygnięcia problemu szkoły polskiej na Litwie krąży wśród urzędników władz litewskich od dawna. Ostatnio przybrało konkretne oblicze, ukształtowało konkretne zadanie.

Specjalne nagrody dla nauczycieli ze swoich rejonów przyznały również samorządy

Na odchodne ministerstwo oświaty przygotowało projekt zmian do Ustawy o oświacie, który ma rozstrzygnąć problem szkolnictwa na Litwie. To jest kwestia jego »być albo nie być«, gdyż projekt zakłada nauczanie prawie wszystkich przedmiotów w języku państwowym. Taka szkoła polska, którą mieliśmy przez ostatnie 34 lata, w następnym roku mogłaby przestać istnieć. W tej sytuacji wiele zależy od nas samych” — mówił Józef Kwiatkowski.

Gratulacje nauczycielom składała również posłanka na Sejm RL Rita Tamašunienė. Jak mówiła, ostatnie 30 lat wykazały, że polska szkoła na Litwie wypracowała swoje piękne tradycje, szczególnie na płaszczyz-

nie wychowania młodego pokolenia. Z przykrością jednak przyznała, że polityka oświatowa prowadzona w państwie niekoniecznie prowadzi ku lepszym zmianom, a często jest wręcz szkodliwa.

Jak powiedziała w rozmowie z „Kurierem Wileńskim”, reforma odchodzącego resortu edukacji spowodowała wiele zamieszania w systemie litewskiej edukacji, w tym również wśród szkół polskich, zwłaszcza jeżeli chodzi o propozycje wprowadzenia nauczania większości przedmiotów w języku litewskim czy sprawdzian z języka litewskiego dla czwartoklasistów, który, jak ujęła, jest „zaprogramowany na niepowodzenie”.

13.>>

Specjalne słowa podziękowań kierowano w stronę polonistów

12.>>

— Rozmawiałam już z nową panią minister edukacji. Obiecała ona dokonać monitoringu systemu oświaty. Jest to niewątpliwie potrzebne, bo dotyczy i formowania klas, i wymaganej liczby uczniów potrzebnej do zachowania długich gimnazjów w regionach. Mówiąc o szkolnictwie w języku polskim, mowa przede wszystkim o omówionym w ministerstwie i zarejestrowanym bez szerokiej dyskusji ze społeczeństwem, bez dialogu społecznego ze szkołami i wspólnotami szkolnymi, z góry narzuconym przymusie, by nauczać większość podstawowych przedmiotów w języku litewskim. W takiej sytuacji nie będzie to już szkoła z polskim językiem nauczania. Na pewno nie ma na to naszej zgody. Ponadto nowy rząd nie musi wykonywać postanowień odchodzącego rządu — może przyjąć z nowym programem. Żywię mocną nadzieję, że te propozycje konserwatystów wkrótce zostaną odwołane — mówi Rita Tamašunienė w rozmowie z „Kuriem Wileńskim”.

■ Gratulacje nauczycielom składała konsul RP Jolanta Wiśnioch

Tego dnia nauczycielom szkół polskich składano wyrazy uznania, plynęły gratulacje, wręczano nagrody. Nagrody rzeczowe, w postaci drukarek wielofunkcyjnych dla każdej ze szkół wyróżnionych, a także bony podarunkowe dla nauczycieli do księgarni Elephas w Wilnie, ufundowała Ambasada RP w Wilnie ze środków Ministerstwa

Spraw Zagranicznych RP. Specjalne nagrody dla nauczycieli ze swoich rejonów przyznały również samorządy rejonów solecznickiego, wileńskiego oraz miasta Wilna.

Fot. Marian Paluszkiewicz

MRF MEDIU
REMIMO
FONDAS

■ Uroczystą galę uświetniła młodsza grupa „Ojcowizny” działająca przy Progimnazjum im. św. Jana Pawła II w Wilnie

Laureaci XXX odsłony Konkursu „Najlepsza szkoła – najlepszy nauczyciel”

W nominacji szkół miasta Wilna:

Gimnazjum im. św. Jana Pawła II w Wilnie (dyrektor Adam Błaszczewicz, prezes Koła „Macierzy Szkolnej” Luiza Wołodko).

W nominacji szkół miast rejonowych:

Gimnazjum im. K. Parczewskiego w Niemenczynie w rej. wileńskim (p.o. dyrektora Mirosław Pakietur, prezes koła „Macierzy Szkolnej” Danuta Stępień).

W nominacji szkół rejonowych:

Gimnazjum w Pogirach w rejonie wileńskim (dyrektor Jelena Suruda, prezes Koła „Macierzy Szkolnej” Walentyna Treszczyńska);
Gimnazjum im. Michała Balińskiego w Jaszunach w rejonie sołecznickim (dyrektor Mirosław Mickielewicz, prezes Koła „Macierzy Szkolnej” Krystyna Karpicz).

Polskie gimnazja wyróżnione

w XXX edycji Konkursu

Wśród szkół miasta Wilna:

Gimnazjum im. Wł. Syrokomli w Wilnie (dyrektor Helena Marcinkiewicz, prezes Koła „Macierzy Szkolnej” Wiesława Czernigowska);

Gimnazjum Inżynieryjne im. J. Lelewela w Wilnie (dyrektor Beata Pietkiewicz-Winiarska, prezes Koła „Macierzy Szkolnej” Swietłana Kriwka);

Liceum im. A. Mickiewicza w Wilnie (dyrektor Iwona Czerniawska, prezes Koła „Macierzy Szkolnej” Anna Makowska).

Wśród miast rejonowych:

Gimnazjum im. J. Śniadeckiego w Sołecznikach (dyrektor Irena Wolska, prezes koła „Macierzy Szkolnej” Irena Gredziusko);

Gimnazjum w Trokach (dyrektor Marian Kuzborski, prezes Koła „Macierzy Szkolnej” Danuta Jepifanowa).

Wśród szkół rejonu wileńskiego:
Gimnazjum im. T. Konwickiego w Bujwidzach (dyrektor Zeno-

bia Mikielawicz, prezes Koła „Macierzy Szkolnej” Zenobia Mikielawicz);

Gimnazjum im. św. r. Kalinowskiego w Niemieżu (dyrektor Zbigniew Maciejewski, prezes Koła „Macierzy Szkolnej” Irena Boczarowa).

Wśród szkół rejonu sołecznickiego:

Gimnazjum im. E. Orzeszkowej w Białej Wacie (dyrektor Mirosława Szostak, prezes Koła „Macierzy Szkolnej” Walentyna Bartoszewicz);

Gimnazjum im. L. Narbutta w Koleśnikach (dyrektor Mirena Garackiewicz, prezes Koła „Macierzy Szkolnej” Teresa Bogdziun).

WYRÓŻNIENI

NAUCZYCIELE POLONIŚCI

1. Danuta Szejnicka,

Gimnazjum im. św. Jana Pawła II w Wilnie

2. Aneta Polakiewicz, Liceum im. A. Mickiewicza w Wilnie

3. Łucja Minowicz, Gimnazjum im. Wł. Syrokomli w Wilnie

4. Jolanta Pacyno, Gimnazjum im. Sz. Konarskiego w Wilnie

5. Joanna Szczygłowska, Gimnazjum im. J. I. Kraszewskiego w Wilnie

6. Wiesława Mieszkuniec, Gimnazjum Inżynieryjne im. J. Lelewela w Wilnie

7. Teresa Bieliak, Gimnazjum w Grzegorzewie

8. Iwona Nowikiewicz, Gimnazjum im. J. Śniadeckiego w Sołecznikach

9. Krystyna Turkot, Gimnazjum im. M. Balińskiego w Jaszunach

10. Aleksandra Bojarin, Gimnazjum im. E. Orzeszkowej w Białej Wacie

11. Wacława Iwanowska, Gimnazjum w Ejszyszkach

12. Wiesława Rynkiewicz, Gimnazjum im. A. Krepsztul w Butrymańcach

13. Regina Szilobritiene, Gimnazjum im. A. Mickiewicza w Dziewieniszczach

14. Bożena Piaskowska,

Gimnazjum im. L. Narbutta w Koleśnikach

15. Irena Szulska, Gimnazjum im. T. Konwickiego

w Bujwidzach

16. Beata Polakowska, Gimnazjum im. św. r. Kalinowskiego w Niemieżu

17. Justyna Szumska, Gimnazjum im. K. Parczewskiego w Niemenczynie

18. Łucja Podworska, Gimnazjum im. St. Moniuszki w Kowalczykach

19. Lilia Żygo, Gimnazjum w Pogirach

20. Krystyna Glavdelienė, Gimnazjum im. św. Jana Bosko w Jałowie

21. Edyta Klimaszweska, Gimnazjum im. J. Słowackiego w Bezdanych

22. Krystyna Witlicka, Gimnazjum w Mickunach

23. Lucja Kuzborska, Gimnazjum w Rukojniach

24. Natalia Jankowska, Gimnazjum im. ks. J. Obrembskiego w Mejszagole

25. Helena Strela, Gimnazjum im. F. Ruszczyca w Rudominie

26. Lilia Wojciechowska, Gimnazjum w Awizienach

27. Anna Bartoszek, Gimnazjum im. św. St. Kostki w Podbrzeziu

28. Anna Burbo, Gimnazjum im. S. Batorego w Ławaryszkach

29. Joanna Tylingo, Gimnazjum w Zujunach

30. Jadwiga Osipowicz-Bezuszko, Gimnazjum

im. św. U. Ledóchowskiej w Czarnym Borze

31. Lilia Kondratowicz, Gimnazjum im. H. Sienkiewicza w Landwarowie

32. Alicja Pieślak, Gimnazjum „Żejmiana” w Podbrodziu

33. Beata Bagdevičienė, Gimnazjum w Trokach

34. Grażyna Paulauskienė, Gimnazjum im. L. Komołowskiego w Połukniu

14.>>

WYRÓŻNIENI

NAUCZYCIELE LITUANIŚCI

1. **Jolanta Borisovienė**, Gimnazjum Inżynieryjne im. J. Lelewela w Wilnie
2. **Juzė Voinickienė**, Gimnazjum im. K. Parczewskiego w Niemenczynie
3. **Beata Martinkiewicz**, Gimnazjum im. T. Konwickiego w Bujwizdach

WYRÓŻNIENI NAUCZYCIELE
JĘZYKÓW OBCYCH

Język angielski:

1. **Bożena Gulbinowicz**, Gimnazjum Inżynieryjne im. J. Lelewela w Wilnie
2. **Swietłana Żurowicz**, Gimnazjum im. Wł. Syrokomli w Wilnie
3. **Joanna Vaičiulionis**, Gimnazjum w Pogirach
4. **Marina Beganskienė**, Gimnazjum im. św. r. Kalinowskiego w Niemiezu
5. **Rozalija Visockienė**, Gimnazjum im. M. Balińskiego w Jaszunach
6. **Daiva Bernatavičienė**, Gimnazjum w Trokach

Język rosyjski:

1. **Danuta Jermalowicz**, Gimnazjum im. E. Orzeszkowej w Białej Wace
2. **Tatjana Żilinskienė**, Gimnazjum w Pogirach
3. **Teresa Kozak**, Gimnazjum im. św. r. Kalinowskiego w Niemiezu
4. **Janina Mejłun**, Gimnazjum im. M. Balińskiego w Jaszunach
5. **Stela Sankowska**, Gimnazjum im. L. Narbutta w Kolesnikach

WYRÓŻNIENI

NAUCZYCIELE MATEMATYKI

1. **Halina Strygo**, Gimnazjum im. św. Jana Pawła II w Wilnie
2. **Halina Ziminska**, Liceum im. A. Mickiewicza w Wilnie
3. **Wioleta Kerbed**, Gimnazjum im. J. I. Kraszewskiego w Wilnie
4. **Iwona Janczewska**, Gimnazjum im. Wł. Syrokomli w Wilnie
5. **Walentyna Tumas**, Gimnazjum im. K. Parczewskiego w Niemenczynie
6. **Jadwiga Bujel**, Gimnazjum w Pogirach
7. **Olga Narkun**, Gimnazjum im. J. Śniadeckiego w Solecznikach

WYRÓŻNIENI

NAUCZYCIELE HISTORII

1. **Krystyna Karpicz**, Gimnazjum im. M. Balińskiego w Jaszunach
2. **Łaima Narodowskaja**, Gimnazjum im. E. Orzeszkowej w Białej Wace
3. **Janina Śliżewska**, Gimnazjum w Ejszyszkach
4. **Marzena Karanewska**, Gimnazjum w Trokach

WYRÓŻNIENI NAUCZYCIELE
NAUK PRZYRODNICZYCH

1. **Anżelika Nowogrodzka**, Gimnazjum im. Wł. Syrokomli w Wilnie — biologia
2. **Donata Berdiugina**, Liceum im. A. Mickiewicza w Wilnie — biologia
3. **Aleksandra Sinkiewicz**, Gimnazjum im. J. Śniadeckiego w Solecznikach — biologia
4. **Żana Bogdevičienė**, Gimnazjum im. J. Śniadeckiego w Solecznikach — chemia
5. **Swiatosław Nowogrodski**, Gimnazjum im. św. Jana Pawła II w Wilnie — fizyka
6. **Paweł Stankiewicz**, Gimnazjum im. J. I. Kraszewskiego w Wilnie — fizyka
7. **Filomena Pietkiewicz**, Gimnazjum im. św. Jana Pawła II w Wilnie — informatyka

WYRÓŻNIENI NAUCZYCIELE
RÓŻNYCH PRZEDMIOTÓW

1. **Karina Jusiewicz**, Gimnazjum w Ejszyszkach — geografia
2. **Olga Krasodomska**, Gimnazjum im. K. Parczewskiego w Niemenczynie — muzyka
3. **Regina Stankiewicz**, Gimnazjum im. T. Konwickiego w Bujwizdach — nauczanie początkowe
4. **Iwan Staszewski**, Gimnazjum im. ks. P. K. Brzostowskiego w Turgielach — wychowanie fizyczne

WYRÓŻNIENI NAUCZYCIELE
ZE SZKÓŁ PODSTAWOWYCH
i POCZĄTKOWYCH

1. **Bożena Ustianowska**, Progimnazjum im. św. Jana Pawła II w Wilnie — jęz. polski
2. **Alina Savanevičienė**, Szkoła Podstawowa im. Cz. Miłosza w Pakienie — jęz. polski

3. **Danuta Czerniawska**, Filia Szkoły-Oddziału Wielofunkcyjnego w Mościskach Gimnazjum im. S. Batorego w Ławaryszkach — jęz. polski

4. **Łucja Kadzewicz**, Szkoła Podstawowa w Jęczmieniskach — jęz. polski

5. **Justyna Breive**, Szkoła Podstawowa im. św. F. Kowalskiej w Rzeszy — jęz. polski

6. **Irena Orłowa**, Szkoła Podstawowa im. A. Stelmachowskiego w Starych Trokach — jęz. polski

7. **Maria Žydelenė**, Szkoła Podstawowa w Szumsku — nauczanie początkowe

8. **Irena Markiewicz**, Szkoła — Przedszkole w Skojdziskach, nauczanie początkowe

9. **Krystyna Grodz**, Progimnazjum im. św. Jana Pawła II w Wilnie — nauczanie początkowe, pedagog specjalny, logopeda

10. **Irma Mickunienė**, Szkoła-Przedszkole „Wilia” w Wilnie — język litewski

11. **Inga Brazowskaja**, Szkoła Podstawowa w Podborzu — język litewski

12. **Elona Kitowa**, Szkoła Podstawowa w Kiwiskach — jęz. angielski

13. **Justyna Dainovska**, Szkoła Podstawowa im. M. Zdziechowskiego w Suderwi — jęz. angielski

14. **Anżelika Macutkiewicz-Alejnikiowa**, Progimnazjum im. św. Jana Pawła II w Wilnie — matematyka

15. **Teresa Worobiej**, Szkoła Przedszkole „Zielone Wzgórze” w Wilnie — nauczycielka religii

16. **Izabela Wiszniewska**, Szkoła Początkowa na Antokolu w Wilni — nauczycielka religii

17. **Denis Potapczik**, Szkoła Leszczyniaki w Wilnie — nauczyciel technologii

18. **Mirosława Naganowicz**, Szkoła Podstawowa w Kolonii Wileńskiej — jęz. polski

19. **Ludwika Bulkiewicz**, Szkoła-Przedszkole „Żrodełko” w Wilnie — muzyka

20. **Walentyna Korzecka**, Szkoła Specjalna w Solecznikach — pedagog specjalny, logopeda ■

30 lat AWPL: Istnienie każdej partii ma sens, jeśli ma ona poparcie

Antoni Radczenko

Akcja Wyborcza Polaków na Litwie, jeszcze bez dodatku Związków Chrześcijańskich Rodzin, powstała przed 30 laty. W Ministerstwie Sprawiedliwości RL została zarejestrowana 23 października 1994 r. Pierwszym jej prezesem został dziennikarz i działacz polityczno-społeczny Jan Sienkiewicz. Pierwszy raz w wyborach samorządowych wystartowała dwa lata później. Dwa miejsca w parlamencie w okręgach jednomandatowych wywalczyli Jan Gabriel Mincewicz oraz Jan Sienkiewicz.

PRZEŁOMY I SUKCESY W CIĄGU 30 LAT

W 1999 r. władzę w partii przejął Waldemar Tomaszewski, który tę funkcję piastuje do dzisiaj. Przełomem dla partii były wybory sejmowe 2008 r., kiedy AWPL udało się wygrać w trzech okręgach jednomandatowych. Rok później Waldemar Tomaszewski wywalczył miejsce w Parlamencie Europejskim ustępując swój mandat sejmowy Leonardowi Talmontowi. W 2012 po raz pierwszy ugrupowaniu udało się przekroczyć próg wyborczy, co dało możliwość prawną powołania własnej frakcji. „To historyczny moment i wielki sukces partii, gdyż po raz pierwszy zdobyliśmy głosy nie tylko w okręgach jednomandatowych, ale też w okręgach wielomandatowych, wprowadziliśmy do parlamentu swych przedstawicieli z listy krajowej” — można przeczytać w oświadczeniu partyjnym sprzed 12 lat.

Sukces udało się powtórzyć w roku 2016. Dwukrotnie AWPL-ZChR znalazła się w koalicji rzą-

AWPL-ZChR miała ambicje z partii etniczno-regionalnej stać się ogólnokrajową siłą polityczną. W pewnym momencie wydawało się, że to jest możliwe. Obecnie powróciła praktycznie do swych politycznych początków.

■ Waldemar Tomaszewski stoi na czele partii od 1999 r.

dzącej. Niestety w 2020 r. szczęście się odwróciło od ugrupowania. Partia, podobnie, jak w 2024 r., nie przekroczyła progu wyborczego. W międzyczasie kandydat AWPL-ZChR Waldemar Urban przegrał wybory na mera w rejonie wileńskim, który był uważany za jeden z bastionów partii.

ZMIANY DEMOGRAFICZNE I INNE CZYNNIKI

30 lat istnienia partii, uważa prawniczka prof. Katarzyna Bogdziewicz z Uniwersytetu Michała Römera, bardzo dobrze pokazuje stosunek społeczeństwa polskiego na Litwie do AWPL-ZChR. W latach 2009–2020 partia wspięła się na szczyt swej popularności, teraz rozpoczął się spadek w notowaniach.

— Z jednej strony jechała na tzw. polskich problemach, które pojawiały się co jakiś czas. Można

tu wymienić zwrot ziemi, oświatę, oryginalną pisownię nazwisk. Z drugiej, był stosowany taki bezpośredni marketing w kontakcie z własnym elektoratem. Nie powiem, że zmuszano, tylko bardzo mocno zapraszano na oddanie głosu za partię. Szczególnie, jeśli chodzi o osoby mieszkające w rejonach wileńskim lub solecznickim. Do pewnego momentu ta strategia się udawała. Na przykład przez szkoły lub instytucje samorządowe. Niekoniecznie osoba bała się utraty pracy, po prostu czuła się komfortowo w takich warunkach. Bo albo sama miała pracę powiązaną z AWPL-ZChR, albo ktoś z rodziny. Później, przynajmniej w rejonie wileńskim, przybyło nowych mieszkańców. Zmienił się skład narodowościowy samorządu. To utrudniło zbieranie głosów dla partii. Po trzecie, z pewnością miało znaczenie pewne zmęczenie wśród wyborców.

16.>>

Nawet w miejscowościach zamieszkałych przez Polaków. Bo nie wywiązywano się z obietnic w bardzo konkretnych sprawach. I to spowodowało pewną demotywację — podkreśla w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” naukowiec, której zdaniem poparcie zmniejszyło się również przez zauważenie litewskich Polaków przez inne partie polityczne.

BRAK MOCNEGO ZAPLECZA W POSTACI EKSPERTÓW

— Mnóstwo czynników wpłynęło na fakt, że w obecnej i poprzedniej kadencji AWPL-ZChR nie ma własnej frakcji. Partia w pewnych okresach przekraczała 5 proc. próg wyborczy. Przekroczenie progu pozwalało na powołanie własnej frakcji. Z pewnością można to zaliczyć na plus. Trudniejsze jest znalezienie czegoś, co wówczas udało się zrobić lub załatwić. W przypadku oświaty mniejszości narodowych lub oryginalnej pisowni nazwisk skuteczność praktycznie była zerowa. Część pomysłów była odrzucana, ponieważ projekty były niezgodne z obowiązującym na Litwie prawem. Przyczynę takiego stanu dostrzegam w tym, że partii nie udało się stworzyć mocnego zaplecza w postaci ekspertów. Analizując, kto jest lub kto był, doradcą lub asystentem poszczególnych posłów, to niestety nie widziałem tam dobrych i mocnych prawników, politologów. Zazwyczaj to był aktyw partyjny, który w tym czasie pozostał bez pracy. Oczywiście poseł nie może znać się na wszystkim, ale właśnie po to została stworzona instytucja doradców i asystentów. To oni muszą pomóc politykowi w rozpoznaniu i zrozumieniu pewnych spraw — mówi „Kurierowi Wileńskiemu” politolog prof. Jarosław Wołkonowski z wileńskiej filii Uniwersytetu w Białymstoku.

SOJUSZ Z ROSJANAMI I ZMARNOWANE ZAUFANIE

Obaj rozmówcy podkreślają, że druga dekada była złotym

czasem dla partii Waldemara Tomaszewskiego.

— W drugim dziesięcioleciu XXI w. mieliśmy dobre wskaźniki gospodarcze. Był czas wychodzenia z kryzysu 2008 roku. Nie było większych problemów materialnych. Nie było większych podziałów wewnątrz społeczności polskiej. Litewscy Polacy zaufali ugrupowaniu, ale niestety AWPL-ZChR zmarnowało to zaufanie. Zmarnowało, ponieważ doszło w sojuszu z Rosjanami. Chodzi przede wszystkim o Alians Rosjan. Nie twierdę, że wszyscy litewscy Rosjanie są prokremlowscy. Niestety AWPL-ZChR postawiła właśnie na takich — oświadcza Wołkonowski.

Pod adresem partii wystosowano sporo zarzutów za wspólną listę z Rosjanami.

— AWPL-ZChR deklarowała, że chce stworzyć blok reprezentujący wszystkie mniejszości narodowe na Litwie. Podczas wyborów podkreślano, że są na liście kandydaci różnych narodowości. Jednak już w 2014 r., po zajęciu przez Rosję Krymu, widać było, że ten sojusz z Rosjanami będzie miał odwrotny skutek od zamierzonego. To był błąd — uważa Wołkonowski.

Stawianie na elektorat rosyjskojęzyczny, zdaniem Katarzyny Bogdziewicz, nie sprawdziło się.

— Wspomnijmy ostatnie wybory. Na plakatach wyborczych pierwsze zdanie było napisane po rosyjsku. Na liście też było sporo przedstawicieli mniejszości rosyjskiej. Wynik pokazał, że Rosjanie jednak nie popierają tej partii na tyle, aby mogła ona przekroczyć próg wyborczy — zauważa nasza rozmówczyni.

POTRZEBA ROZMÓW PRZY OKRĄGŁYM STOLE

Jarosław Wołkonowski sądzi, że kolejnym błędem AWPL-ZChR i jej lidera było zawężenie elektoratu. Jego zdaniem stworzenie platformy skupiającej Polaków o różnych poglądach dałoby o wiele lepsze efekty.

— Mamy sporo polskich organizacji społecznych. Jestem przekonany, że przed każdymi wyborami AWPL-ZChR powinna zaprosić przedstawicieli wszystkich organizacji do okrągłego stołu. Zaczynając od dyrektorów szkół i przedszkoli. Celem takiego spotkania byłoby wypracowanie programu wyborczego, który odpowiadałby celom statutowym tych organizacji społecznych. Niestety, tego nie ma. Trzeba przyjąć do wiadomości, że wiele spraw światopoglądowych zawsze będzie nas dzieliło.

18.>>

Spółeczność polska na Litwie jest mocno zróżnicowana — mówi Katarzyna Bogdziewicz

Algirdas Paleckis miał problemy ze zdrowiem

Algirdas Paleckis, który odbywa karę więzienia za przygotowania do szpiegostwa na rzecz Rosji, został przewieziony do szpitala w czwartek z powodu problemów zdrowotnych, donosi tv3.lt. Po przejściu badań został odeślany do więzienia. Były polityk i dyplomata został skazany za szpiegostwo na rzecz Rosji. W czerwcu ub. roku litewski Sąd Najwyższy zmniejszył wyrok więzienia do sześciu miesięcy. Jest przetrzymywany w więzieniu w Kownie. W listopadzie Sąd Rejonowy w Kownie skazał Paleckisa na trzy miesiące pozbawienia wolności za zniesławienie ministra ochrony kraju Laurynasa Kasčiūnasa. Po połączeniu tego wyroku z karą pozbawienia wolności, którą Paleckis odbywa obecnie za przygotowanie do szpiegostwa na rzecz Rosji, otrzymał on ostateczny wyrok jednego roku i ośmiu miesięcy pozbawienia wolności. Według Prokuratury Generalnej, od lutego 2017 r. do października 2018 r. Paleckis działał w zorganizowanej grupie z niezidentyfikowanym oficerem rosyjskiego wywiadu i innymi obywatelami Rosji, z których jeden został uznany za winnego w słynnej sprawie 13 stycznia. Za pieniądze lub inne wynagrodzenie zbierali informacje interesujące rosyjski wywiad. Paleckis początkowo planował karierę dyplomatyczną. W 1994 r. rozpoczął pracę w litewskim MSZ, natomiast w latach 1997–2001 pracował w misji RL przy UE. W roku 2003 został doradcą wiceprzewodniczącego Sejmu i rozpoczął karierę polityczną. W 2007 r. trafił do stołecznej rady z ramienia socjaldemokratów, ale już rok później pokłócił z kierownictwem partii i powołał do życia Socjalistyczny Front Ludowy. Paleckis negował m.in. sowiecką agresję przeciwko Litwie w 1991 r. i zasłynął z powiedzenia, że pod wieżą telewizyjną „swoi strzelali do swoich”.

Opr. A.K. na podst. BNS, KW, inf.wł.

AWPL-ZChR nie udało się stworzyć mocnego zaplecza w postaci ekspertów — twierdzi Jarosław Wołkonowski

17.>>

Tylko to nie oznacza, że w ramach tych różnic nie można wypracować kompromisu. Sądzę, że są sprawy, co do których większość społeczeństwa jest zgoda: pisownia nazwisk, zwrot ziemi, oświata. Z pewnością w kwestiach mniejszości seksualnych lub związków partnerskich będą i pozostaną różnice między poszczególnymi politykami czy grupami społecznymi. Pytanie brzmi, czy AWPL-ZChR w ogóle musiała wchodzić w te sprawy. Jestem przekonany, że gdyby ograniczono się tylko do postulatów mniejszości narodowych, to większość Polaków poparłoby takie ugrupowanie. Nie byłoby potrzeby robienia sojuszu z Rosjanami — podkreśla politolog.

PARTIA JEDNEGO CZŁOWIEKA

Katarzyna Bogdziewicz tymczasem dostrzega inny problem.

— Społeczność polska na Litwie jest mocno zróżnicowana. Są osoby o poglądach mocno tradycyjnych i konserwatywnych, ale są też bardzo liberalne. Moim zdaniem, gdyby udało się te wszystkie poglądy połączyć w jedną partię, to w pewnym momencie na pewno te wartości starłyby się ze sobą. Problem w przypadku AWPL-ZChR nie polega na różnicy w poglądach, z którymi chcemy się utożsamiać, tylko na tym, że to jest praktycznie partia

jednego człowieka. Od kilku lat stoi też on na czele Związku Polaków na Litwie. Ewidentnie chodzi mu o to, aby całą polską społeczność trzymać w dłoni. Problem tkwi w zarządzaniu partii, która odpycha wiele osób. Mamy przykład Renaty Cytackiej lub Beaty Pietkiewicz, które były zaangażowane w działalność partii i wydaje się, że na serio podzielały jej wartości, tym niemniej nie wytrzymały i opuściły AWPL-ZChR — oświadcza rozmówczyni.

Powstaje pytanie: czy partie o podłożu etnicznym mają sens?

— Sądzę, że partia o podłożu narodowym może mieć sens. Nadal w radach samorządowych rejonów wileńskiego i solecznickiego AWPL-ZChR ma większość. Mają tam nadal silny głos. Taka partia, przynajmniej w swych założeniach, powinna podnosić kwestie dotyczące mniejszości narodowych. Takie ugrupowania istnieją też w innych państwach europejskich. Partie ogólnokrajowe też mają swoje lepsze i gorsze momenty. Podobnie jest z AWPL-ZChR. Istnienie każdej partii ma sens, jeśli ma jakiegokolwiek poparcie społeczne. Dlatego nie skreślałabym istnienie partii o podłożu narodowym lub etnicznym — oświadcza Katarzyna Bogdziewicz. ■

Fot. Marian Paluszkiwicz

Pamięć o bohaterach: wyjątkowy projekt biblioteki w Jęczmieniszkach o Armii Krajowej

Filia Centralnej Biblioteki Samorządu Rejonu Wileńskiego we wsi Jęczmieniszki realizuje projekt pt. „Każdy Polak musi znać swoich bohaterów — Armia Krajowa na Wileńszczyźnie”.

W listopadzie i grudniu 2024 r. odbywa się cykl wydarzeń skierowanych do polskiej młodzieży z Jęczmieniszek i okolicznych wsi, a także do wszystkich zainteresowanych historią Polski.

WYKŁAD HISTORYKA DR. TOMASZA BOŻEROCKIEGO

W ramach realizacji projektu w dniu 3 grudnia br. odbyło się wyjątkowe spotkanie z historykiem Tomaszem Bożerockim.

Podczas spotkania historyk szczegółowo opowiedział o Armii Krajowej, jej głównych celach i formach działalności. Przybliżył uczestnikom postać pierwszego dowódcy AK, strukturę organizacyjną oraz wskazał, kto wchodził w jej szeregi. W swoim wykładzie skupił się także na działalności AK na Wileńszczyźnie, omawiając kluczowe miejsca związane z jej aktywnością, a także podzielił się ciekawostkami

i mało znanymi faktami dotyczącymi tego okresu.

W spotkaniu wzięła udział młodzież z Jęczmieniszek i okolicznych wsi, a także mieszkańcy. Była to wyjątkowa okazja do poszerzenia wiedzy historycznej oraz do lepszego zrozumienia roli, jaką Armia Krajowa odegrała w historii Wileńszczyzny i całej Polski.

Na zakończenie spotkania na wszystkich uczestników czekał poczęstunek, który był okazją do rozmów, wymiany wrażen i refleksji nad tematyką poruszaną podczas wykładu.

ZWIEDZANIE MIEJSC ZWIĄZANYCH Z DZIAŁALNOŚCIĄ ARMII KRAJOWEJ

5 grudnia grupa uczestników projektu udała się na pielgrzymkę do miejsc pamięci żołnierzy AK, odwiedzając groby poległych na cmentarzach w Borunelach, Sużanach, Niemenczynie oraz na cmentarzu na Rossie w Wilnie. W ramach ob-

chodów złożono wieńce i zapalono znicze, oddając hołd bohaterom podziemia niepodległościowego, którzy poświęcili swoje życie i zdrowie w obronie ojczyzny.

Poprzez te symboliczne gesty oddano cześć i szacunek tym, którzy walczyli za wolność ojczyzny. Ich pamięć pozostaje żywa w sercach ludzi, a dbałość o miejsca ich pochówku jest powinnością, obowiązkiem i zaszczytem.

W ramach inicjatywy uczestnicy starają się nie tylko upamiętnić tych, którzy walczyli za wolność, ale także szerzyć wiedzę o ich bohaterskich czynach, które miały kluczowe znaczenie w kształtowaniu historii.

Projekt jest realizowany dzięki wsparciu Instytutu Rozwoju Języka Polskiego ze środków Ministerstwa Edukacji Narodowej.

Tekst i foto: Filia Centralnej Biblioteki Samorządu Rejonu Wileńskiego we wsi Jęczmieniszki

5 grudnia grupa uczestników projektu udała się na pielgrzymkę do miejsc pamięci żołnierzy AK, odwiedzając m.in. cmentarz na Rossie

Mieszkanie socjalne: tymczasowy przystanek, na którym każdy może się znaleźć

Honorata Adamowicz

Na mieszkania socjalne trzeba czekać od 5 do 15 lat, ale w nagłych przypadkach można je otrzymać bez kolejki. Takie mieszkania służą tymczasową pomocą dla osób, które straciły domy w wyniku katastrof takich jak na przykład niedawne wydarzenia — eksplozja bloku w Wierszuliszkach lub katastrofa lotnicza na Lipówce. Na tego rodzaju pomoc mogą także liczyć osoby o niskich dochodach, rodziny wielodzietne i sieroty, dopóki nie staną na nogi. Mieszkanie socjalne przysługuje także osobom niepełnosprawnym oraz starszym, a także należącym do innych wrażliwych grup.

W Wilnie na Lipówce 25 listopada spadł samolot Boeing 737, niszcząc jednocześnie dom rodzinny odziedziczony po rodzicach Jadwigi i Aleksandra Leonowów. W budynku mieszkali właściciele, ich dzieci, siostry, wnuki oraz jeden niespokrewniony z rodziną sąsiad. Ogółem mieszkano 12 osób. Poszkodowanym samorząd od razu zaproponował mieszkania socjalne. Cztery rodziny potwierdziły, że mieszkania socjalne oferowane przez stołeczny samorząd są dla nich odpowiednie.

ZAPEWNIENIE WSPARCIA

„Główną misją spółki samorządowej »Mieszkania miejskie w Wilnie« jest zapewnienie terminowego wsparcia mieszkaniowego. W Wilnie zakwaterowujemy osoby znajdujące się w trudnej sytuacji społecznej w mieszkaniach socjalnych, dbamy o utrzymanie tych mieszkań i zakup nowych, a także zapewniamy dotacje na zakup lokali w Wilnie lub zwracamy mieszkańcom Wilna koszty wynajmu. Zarządzamy około 3 500 nieruchomościami należącymi do samorządu miasta Wilno” — poinformowano „Kurier Wileński” w nadesłanym oświadczeniu ze spółki samorządowej „Mieszkania miejskie w Wilnie”.

JAKIE SĄ KRYTERIA?

Prawo do wynajmu mieszkania socjalnego przysługuje osobom i rodzinom, które nie posiadają własnego lokalu na Litwie, lub ich własne mieszkanie jest zniszczone w ponad 60 proc., lub powierzchnia użytkowa ich własnego mieszkania na osobę lub członka rodziny wynosi mniej niż 10 mkw. Można ubiegać się o prawo do wynajęcia takiego mieszkania, jeśli w skład rodziny wchodzi osoba niepełnosprawna lub cierpiąca na poważną chorobę przewlekłą.

Aby otrzymać mieszkanie socjalne w Wilnie trzeba być zameldowanym w Wilnie lub zarejestrowanym jako osoba niezameldowana.

Pretendenci na socjalne mieszkanie muszą zadeklarować (w formularzu deklaracji FR0001) swój majątek i dochód za poprzedni rok kalendarzowy, a wartość tego majątku i dochodu nie może przekraczać wyznaczonych limitów (pod uwagę brany jest tylko roczny dochód netto czyli „do ręki”, po odliczeniu podatku dochodowego).

MIESZKANIA BEZ KOLEJKI

Mieszkanie socjalne bez kolejki przysługuje osobom, które utraciły

własny dom z powodu pożaru, powodzi, silnych wiatrów lub innych okoliczności niezależnych od człowieka. W tym przypadku osoba lub rodzina musi złożyć wniosek do administracji miejskiej w ciągu roku od daty wystąpienia okoliczności. Lokale socjalne wynajmowane są na podstawie umowy najmu zawartej na czas oznaczony (nie dłuższy niż rok).

Mieszkania socjalne bez kolejki przysługują osobom, które mają 0-25 proc. zdolności do pracy, osobom, które osiągnęły wiek emerytalny i mają potrzeby specjalne. Prawo to dotyczy także rodzin z pięciorgiem lub większą liczbą dzieci, a także rodzin z trojgiem lub większą liczbą dzieci urodzonych w tym samym czasie. Bez kolejki o takie mieszkanie mogą się także ubiegać rodziny, w których matka lub ojciec, opiekun (opiekunka) jest niepełnosprawny lub owidniały i samotnie wychowuje jedno lub więcej dzieci, dla którego ustanowiono stałą opiekę i kto deklaruje miejsce zamieszkania w samorządzie miasta Wilna przez co najmniej pięć ostatnich lat.

Rodziny z dziećmi, które potrzebują stałej opieki, w których co najmniej dwoje z nich ma orzeczoną znaczny stopień niepełnosprawności także mogą skorzystać z tego prawa.

21.>>

Obecnie około 3 317 osób mieszka w 1 345 mieszkaniach socjalnych, 1 631 mieszkańców Wilna czeka na mieszkanie socjalne

20.>>

Kolejka nie dotyczy także osób, które w ciągu ostatnich pięciu lat poprzedzających datę złożenia wniosku o wsparcie mieszkaniowe opuściły domy opieki społecznej lub domy opieki grupowej.

JAK DŁUGO TRZEBA CZEKAĆ?

„Większość osób oczekujących na mieszkanie socjalne czeka do pięciu lat. Zdarzają się jednak również osoby oczekujące ponad 15 lat — są to ludzie, którzy odrzucają oferowane im mieszkania socjalne i nadal czekają w kolejce. Na przykład osoby starsze i niepełnosprawne mają trudności z dostaniem się do mieszkania na czwartym piętrze. Są też rodziny, które chcą mieszkać bliżej szkół, miejsc pracy, przychodni dla osób starszych itp. Czekając na odpowiednie mieszkanie, zazwyczaj korzystają z częściowego zwrotu czynszu” — poinformowano w nadesłanym oświadczeniu.

Obecnie około 3 317 osób mieszka w 1 345 mieszkaniach socjalnych, 1 631 mieszkańców Wilna czeka na mieszkanie socjalne. Obecne przepisy nie przewidują wynajmu mieszkań socjalnych osobom ubiegającym się o azyl.

NIE CHCĄ PO SĄSIEDZKU MIEĆ MIESZKAŃ SOCJALNYCH

Aż czterech na 10 mieszkańców Wilna nie zgodziłoby się na mieszkanie socjalne w swoim domu lub na klatce schodowej — wynika z reprezentatywnego badania mieszkańców przeprowadzonego przez Spinter Tyrimai. Powodem tego są obawy zrodzone ze stereotypów i przekonań.

W Wilnie dla jednej na 10 osób mieszkanie socjalne kojarzy się z zaniedbanym lub nieuporządkowanym środowiskiem, ubóstwem, aspołecznymi ludźmi, wsparciem państwa, opieką lub zasiłkami oraz bezdomnymi. Jedna na 20 osób kojarzy je z niebezpieczną okolicą, niebezpiecznym środowiskiem, złymi ludźmi.

Tymczasem rzeczywistość jest nieco inna. W mieszkaniach socjalnych mieszkają ludzie, którzy są tak samo schludni i niczym nie różnią się od innych mieszkańców Wilna. Świadczy o tym fakt, że około 9 na 10 mieszkańców Wilna uważa, że w ich

■ Mieszkania socjalne są dostępne we wszystkich dzielnicach Wilna

okolicy nie ma mieszkań socjalnych. Mieszkania socjalne to tylko tymczasowy przystanek, na którym każdy może się znaleźć, wyjaśniają przedstawiciele spółki samorządowej „Mieszkania miejskie w Wilnie”.

„Dysponujemy głównie mieszkaniami 1- 2-pokojowymi o powierzchni od 10,78 mkw. do 77,21 mkw. Mamy również 265 mieszkań 3-pokojowych, 45 mieszkań 4-pokojowych i 2 mieszkania 5-pokojowe. Mieszkania socjalne są dostępne we wszystkich dzielnicach Wilna. Najwięcej jest ich na Zameczku i w Nowej Wilni, ale jest ich także wiele w Fabianiskach, Żyrmunach, Poszylajciach, Nowym

Świecie i na Wilczej Łapie. Nawiasem mówiąc, aż 9 na 10 mieszkańców Wilna uważa, że w ich okolicy nie ma mieszkań socjalnych. Ale one istnieją — obecnie na 3 150 mieszkań komunalnych w całym Wilnie 1 345 to mieszkania socjalne, więc jest prawdopodobne, że wielu z nas ma je w swoich dzielnicach. Ale po prostu ich nie zauważamy, ponieważ są tak samo dobrze zaopatrzone i schludne jak reszta mieszkań w Wilnie” — napisano w nadesłanym komunikacie spółki mieszkaniowej.

Fot. Grażina Petrušauskienė

TVP
WILNO

■ Obecnie na 3 150 mieszkań komunalnych w całym Wilnie 1 345 to mieszkania socjalne

Place Wilna. Ziemie Izmaila i Tahatara oraz plac Niepodległości

Justyna Giedrojc

Nazwę swą zawdzięcza wizycie Madeleine Albright (1937–2022). Sekretarz stanu USA odwiedziła Wilno w 1996 r. Z tej okazji skwer, na którym znajduje się jedna z najstarszych w mieście fontann, otrzymał nazwę placu Waszyngtona. Pojawił się też tu głaz, upamiętniający przyjazne stosunki litewsko-amerykańskie. W 2010 r. na placu odsłonięto litewsko-angielską tablicę pamiątkową. Wyryty na niej jest tekst oficjalnego komunikatu departamentu stanu USA, który w 1940 r. wygłosił tymczasowy sekretarz stanu Summer Welles.

DOM PRACOWNIKÓW NAUKI

W sąsiedztwie placu Waszyngtona przy ul. J. Tumo-Vaižganto 9 stoi wyróżniający się rozmiarami Dom Pracowników Nauki. Socrealistyczny gmach z wieżą, kolumnami i iglicą budowano w latach 1948–1951. Zaprojektował budynek włoski architekt Giovanni-Rippa Angioletto. 4–6-pokojowe mieszkania o powierzchni 150–190 m kw. posiadały dwa wyjścia, dwie łazienki oraz pokój przeznaczony dla służby. W wewnętrznym podwórku mieściły się garaże, korty tenisowe, na parterze sklep. Podobno wieża zdobiąca reprezentacyjny segment służyła jako obszar wywiadu przeciwniczej. Zgodnie z projektem na końcu iglicy był zamontowany metalowy wieniec z sierpem i młotem. W latach 90-tych ub. wieku symbole komunistyczne zdemontowano.

Na owe czasy był to elitarny apartamentowiec, w którym mieszkali lojalni wobec ówczesnej władzy litewscy uczeni, działacze kultury i sztuki. M.in. Juozas Mikėnas (1901–1964), autor stojących do niedawna na Zielonym Moście rzeźb oraz zniszonego już pomnika Petrasa Cvirki. Obecnie o rzeźbiarzu przypomina monument „Pierwsze jaskółki”. Mikėnas stwo-

Plac Waszyngtona położony jest między placami Łukiskim i Niepodległości, w pobliżu Białego Mostu.

■ Głaz na placu Waszyngtona upamiętnia przyjaźń litewsko-amerykańską

rzył go w 1964 r. Miał on upamiętnić sowieckich kosmonautów. W 1987 r. odlano z brązu powiększoną kopię pierwotnej rzeźby oraz umiejscowiono ją w pobliżu Muzeum Rewolucji (obecnie Narodowa Galeria Sztuki). W latach późniejszych uznano, że unoszące się w niebo jaskółki z powodzeniem mogą symbolizować wolną Litwę i postanowiono pomnik zostawić. Stoi on na przeciwnym brzegu Wilii, naprzeciw domu, w którym mieszkał litewski rzeźbiarz.

MECZET MAHOMETAŃSKI

Nieopodal Domu Pracowników Nauki, nad Wilią, przed II wojną światową stał meczet. Świątynię muzułmańską wzniesiono w XVII w. W 1930 r. meczet odwiedził prezydent Rzeczypospolitej Polskiej Ignacy Mościcki.

„Drewniany meczet mahometkański znajduje się przy ul. Łukiskiej i zaułku Mahometkańskim. Byłby on istotnie jedną z ciekawszych osobliwości Wilna, gdyby istniał w swym kształcie pierwotnym, jak go widzimy na rysunkach z połowy XIX w.: duży kwadratowy budynek drewnia-

ny z podcieniem kolumnowem od frontu, przykryty wielkim i stromym dachem brogowym ze smukłym minarecikiem pośrodku. Niestety, oryginalny ten wytwór połączenia kultu Mohameta z tradycjami polskiego budownictwa ustąpił miejsca w drugiej połowie XIX w. nowemu budynkowi bez żadnego absolutnie wyrazu o typie rosyjskiego domu mieszkalnego. Na cmentarzu, okalającym meczet, rozrzucone są nagrobki z napisami tatarskimi, rosyjskimi, a częściowo też i polskimi” — pisał prof. Juliusz Kłos w wydany w 1937 r. przewodniku turystyczno-krajoznawczym po Wilnie.

WŁAŚCICIELE ŁUKISZEK

Łukiszki były najstarszą miejscowością zamieszkiwaną przez wileńskich Tatarów. Co ciekawe, nazwa tych dawnych wileńskich przedmieść pochodzi od imienia Tatara o imieniu Luka. Kroniki historyczne podają, że Luka mieszkał tu już w 1500 r. W latach 1559–1567 właścicielami Łukiszek byli już jego wnukowie — Izmail i Tahatar.

22.>>

— Na Łukiszkach, podobnie jak w innych miejscowościach, gdzie można było zamieszkać Tatarom, obowiązkowo budowano meczety. Meczet nieprzypadkowo mieścił się nad Wilią. Tatarzy wileńscy osiadali bliżej rzeki, ponieważ zajmowali się garbarstwem, do tego potrzebna była bliskość wody, w których płukano skóry. W 1952 r. nieopodal tatarskiej świątyni odsłonięto pomnik Lenina. Władze sowieckie uznały, że drewniany meczet psuje wizerunek miasta. W 1968 r. zburzono go, chociaż budynek nie ucierpiał podczas drugiej wojny światowej. Zlikwidowano także znajdujący się tuż obok cmentarzyk muzułmański. Część nagrobków kamiennych wywieziono, z niektórych zaś poukładano schody na cmentarzu na Rossie — opowiada „Kurierowi Wileńskiemu” dr Galina Miškinienė, przedstawicielka społeczności tatarskiej w Radzie Wspólnot w Departamencie Mniejszości Narodowych przy Rządzie RL.

W miejscu zburzonej świątyni zbudowano Litewski Instytut Fizyki Półprzewodników (ul. A. Goštauto 11).

KOLONIA MONTWIŁŁOWSKA

Ulice J. Tumo-Vaižganto, J. Savickio i Kražių wyznaczają granice Kolonii Montwiłłowskiej. Jest to wzniesiony w latach 1911–1913 kompleks domów mieszkalnych — jedna z pierwszych mikrodzielnicy Wilna. Część domów nosi cechy secesji, część zbudowana jest w stylu neogotyckim. Są to budowle o efektownych elewacjach. Każda kamieniczka ma odmienną fasadę i układ wnętrza. Dzielnica nosi imię Józefa Montwiłła — finansisty, filantropa, prekursora kompleksowego budownictwa w Wilnie.

PLAC NIEPODLEGŁOŚCI

U wylotu alei Giedymina mieści się plac Niepodległości (Nepriklausomybės). Na placu znajduje się budynek Sejmu. Gmach budowano w latach 1976–1982. Od 1950 r. mieścił się tu stadion młodzieżowy „Žalgiris”.

■ Wileński meczet w 1913 r. Fot. domena publiczna

żowy „Žalgiris”. W budynkach zaprojektowanych przez Algimantasa i Vytautasa Nasvytisów oraz Robetrasa Stasėnasa miały mieścić się m.in. siedziby Rady Najwyższej Litewskiej SRR, Rady Związków zawodowych, ministerstwo finansów.

„Gmach Sejmu zapisał się w historii Litwy i świata w latach 1990–1991. 11 marca 1990 r. proklamowano tu akt o »Odbudowie niepodległego państwa litewskiego«, który zainicjował upadek Związku Sowieckiego. 13 stycznia 1991 r. wojska sowieckie przygotowywały się do ataku

na gmach Sejmu. Nie odważyły się jednak na interwencję widząc zdecydowany opór zarówno ze strony tłumu broniącego parlamentu jak i samych posłów” — pisze prof. Tomas Venclova.

W pobliżu budynku parlamentu znajduje się zbudowana w 1963 r. Biblioteka Narodowa im. Martynasa Mažvydasa (arch. Wiktor Anikin).

Idąc dalej aleją Giedymina dojdziemy do mostu nad Wilią, prowadzącego do dawnego wileńskiego przedmieścia Zwierzyniec. ■

Fot. Marian Paluszkievicz

■ Gmach Sejmu zbudowano w miejscu młodzieżowego stadionu „Žalgiris”

Mróz

*Tężał mróz, wicher rósł,
Pędząc jak w sto koni,
Trzeszczy
wóz, trzeszczy mróz,
Chłop zębami dzwoni.
Szkapa: brr! Chłop jej: prr!*

A podwozie zgrzyta.

*Gwiżdże wiatr, śwista bat,
Stukają kopyta.
Chrzest i brzęk, zgrzyt i stęk —
Hałas jak w fabryce!
Mniejszy mróz, lepszy wóz
Przy takiej muzyce.*

Co to jest **MRÓZ**? — stan pogody, kiedy temperatura powietrza na otwartej przestrzeni jest niższa od temperatury zamarzania wody (0 °C) w normalnych warunkach.

Występuje kilka stopni nasilenia mrozu:

Przymrozek — 0 do -3,5 °C,
umiarkowany mróz — 3,6 do -6,5 °C,
mróz — 6,6 do -11,5 °C,
bardzo ostry mróz — poniżej -11,5 °C.

No, i wszystko na to wskazuje, że obecnie mamy jedynie... nocne przymrozki.

Zimowe ciekawostki

Najkrótszy zimowy dzień. Najkrótszy dzień w roku na półkuli północnej jest najdłuższym na południowej. Dzień trwa wtedy u nas zaledwie 7 godzin i 42 minuty i jest krótszy od najdłuższego o 9 godzin i 4 minuty.

Czas zimowy. Rzymianie używali światła dziennego i ciemności do określenia czasu, więc godzina trwała 45 minut zimą i 75 minut latem.

Zimowe imieniny Sylwestra. Najhuczniejsza impreza na świecie, imieniny Sylwestra, odbywa się zimą. Pierwszym krajem, który świętuje wejście w nowy rok, jest Australia (tam, gdzie mieszkają emu, wysokie, bardzo szybkie ptaki nieloty).

Książka — to dobry i wierny przyjaciel

O zimie

autorstwa Görel Kristiny Näslund
w tłumaczeniu Katarzyny Ottosson

Zima nie jest taka straszna, za jaką uważają ją dorośli. To jest zima, w czasie której można robić wiele ciekawych rzeczy i przeżyć mnóstwo fascynujących przygód. Książka „O zimie” jest doskonałym tego dowodem i jednocześnie afirmacją tej pory roku. Najwięcej potencjału kryje w sobie śnieg. Z niego można zrobić wiele wyjątkowych rzeczy, które motywują do zabawy, odkryć, eksperymentów. Lód także dostarcza niemało atrakcji, a gdy się stąpa po zamrzniętych kałużach, to tak ładnie chrzęści... A gdy zima się skończy, to... bez żalu się z nią pożegnamy i przywitamy wiosnę! I tak w kółko. I zawsze jest się z czego cieszyć!

Sześć dowodów na istnienie Świętego Mikołaja

Po pierwsze — latające renifery istnieją, chociaż nie ma ich wśród znanych nam ssaków, tak samo jak wśród owych ssaków nie ma jednorożców, elfów, krasnali i aniołów czy wrózek — a każde dziecko (i nie tylko) i tak wie, że istnieją.

Po drugie — co do tego, że Święty Mikołaj nie byłby w stanie odwiedzić wszystkich pupili, to odpowiedź jest równie prosta. Żadne dziecko nigdy nie widziało Mikołaja, z tego zrozumiałego powodu, że wejście do domu, podłożenie prezentów pod choinkę i krzyknienie „ho, ho, ho” przebiega tak szybko, iż nawet najszybsze oko nie jest w stanie dostrzec świętego.

Po trzecie — sanie Świętego Mikołaja wcale nie poruszają się szybko — nie muszą. Są wyposażone w najnowsze zdobycze magicznej techniki. Mikołaj przy podróżowaniu saniami zakrzywia przestrzeń i po prostu w nieskończenie krótkiej chwili znajduje się tam, gdzie jest potrzebny. Ten argument obala od razu wszelkie spekulacje na temat wydatków

energetycznych, przeciążeń, zmęczenia reniferów, turbulencji i innych tajemniczych zjawisk.

Po czwarte — co do ładowności sań, to można odnieść wrażenie, że niedowiarkowie nigdy nie spotkali się z workami bez dna, które noszą naukową nazwę wielowymiarowych przenośnych zasobników o nieskończonej ładowności. Prezent włożony do takiego worka traci swoją masę i wymiary, przez co jest łatwy w transporcie i bardzo poręczny (alternatywa dla toreb podróżnych?).

Po piąte — dzieci pisząc listy do Świętego Mikołaja otrzymują odpowiedź albo prezent. Jeżeli Święty Mikołaj nie istniałby, to kto odpowiadałby na te listy?

Po szóste — na koniec dowód niezbity i pewny: jeśli nie byłoby Świętego Mikołaja, to skąd wzięłyby się te wszystkie prezenty pod choinkę? Przecież od dawna wiadomo, że rodzice nie mają z tym nic wspólnego, no bo skąd mogliby wiedzieć, co ich dziecko chce dostać na gwiazdkę — to wie tylko sam Mikołaj (z listów, które do niego przychodzą, z marzeń i ze snów).

TEST ZIMOWY

1. Czy jak małe dziecko potrafisz cieszyć się urokiem zimy?

A — Tak.

B — Częściowo.

C — Nie.

2. Gdy za oknem pada śnieg:

A — oczywiście jestem na dworze i np. lepię bałwana.

B — jest mi to zupełnie obojętnie.

C — najlepiej czuję się w domu, oglądając telewizję i popijając ciepłą herbatę.

3. To, co w zimie lubię najbardziej to:

A — sporty zimowe.

B — samotne długie wieczory z książką w ręku.

C — nic nie lubię.

4. Zima kojarzy mi się z:

A — z extra fajnymi, zabawami i oczywiście pięknymi zimowymi wieczorami.

B — z Sylwestrem, karnawałem i innym imprezami.

C — Świętami Bożego Narodzenia.

5. Czy zima to Twoja pora roku?

A — Tak.

B — Nie mam zdania.

C — Nie.

Najwięcej odpowiedzi „A” — **ZIMOHOLIK** — jesteś prawdziwym zimoholikiem. Uwielbiasz, kiedy śnieg pada, a nawet sypie Ci prosto w twarz. Prawdziwą przyjemność sprawia Ci przebywanie na świeżym, mroźnym powietrzu i zabawa w śniegu. Nie boisz się także jeździć na nartach, łyżwach, czy choćby na sankach. Traktujesz to jak prawdziwy relaks i, oczywiście, zabawę. Nie przerażają Cię wcale długie wieczory, a w zimowych krajobrazach jesteś wprost zakochany!

Najwięcej odpowiedzi „B” — **NIEWRAŻLIWY OBOJĘTNIK POROCZNY** — zimę traktujesz jak kolejną porę roku. Sypiący śnieg, choinki okryte białym puchem, zimowe krajobrazy są Tobie zupełnie obojętne. Równie dobrze mogłaby być zima i bez śniegu. Dla Ciebie zima to taka pora, w której masz więcej czasu dla siebie (w szczególności wieczorami, kiedy możesz nadrobić zaległości w czytaniu. Ale zima ma także dla Ciebie swoje uroki. To przede wszystkim tak długo oczekiwane

Boże Narodzenie i Sylwester.

Najwięcej odpowiedzi „C” — **WIECZNY ZIMOWY ZMARZŁAK** — zimę traktujesz jako „zło konieczne”. Najlepiej, gdyby wcale taka pora roku nie istniała. Kiedy pada śnieg, najchętniej nie wychodziłbyś ze swego domu, zamknąłbyś się na „cztery spusty” z pilotem do telewizora w ręku. Jedynym plusem zimy dla Ciebie są Święta Bożego Narodzenia, dzięki którym czujesz się wewnętrznie ciepło. Po świętach jednak najchętniej zapadłbyś w sen zimowy...

Świąteczne pierniczki: szybkie i mięciutkie

Wiesława Lewandowska

autorka bloga kulinarnego
„Dom pełen mięty”

Te pierniczki są szybkie i bardzo smaczne, zawsze się udają idealne na święta. Ciasto jest bardzo miękkie, lekko się zagniata i wałkuje, a co ważne — nie musi wcale odpoczywać. Można jeść je od razu po upieczeniu, trochę chrupią, ale na drugi dzień są już mięciutkie. Można przechowywać je w zamkniętym słoju czy puszcze nawet miesiąc — dłużej nigdy nie dotrwały, są bardzo pyszne, dlatego szybko znikają.

Składniki:

• 280 ml miodu płynnego • 125 g masła
• 80 g cukru • 1 jajko • 600 g mąki pszennej • 3 łyżki przyprawy korzennej • 1 łyżkę cynamonu • 2 łyżeczki sody • 1 płaska łyżka kakao

Wykonanie:

Do miodu dodać pokrojone na mniejsze kawałki masło i mieszać podgrzewać, aż masło się rozpuści i połączy z miodem. Wyłączyć grzanie, dodać przyprawę korzenną, cynamon i wymieszać, odstawić w chłodne miejsce, aby przestygło, ale musi być płynne. Mąkę pszenną przesiać do miski, dodać sodę, kakao i wymieszać. Jajko ubić z cukrem na

Fot. Freepik.com

puszystą masę. Szklankę mąki z kakao i sodą odłożyć, dodamy ją później. Do pozostałej mąki wlać przestudzony miód z masłem i mikserem z końcówkami do ciasta drożdżowego, tzw. hakami wyrabiać ciasto. Gdy trochę mąka połączy się z miodem, dodać ubite jajko i wyrabiać jeszcze. Następnie na stolnicę wsypać mąkę, którą odłożyliśmy do szklanki, dodać ciasto i dłońmi zagnieść. Ciasto jest bardzo miękkie, lekko się wyrabia. Gdy przestanie lepić się do rąk, jest gotowe, trwa to tylko chwilę. Jeśli ciasto będzie się lepilo, to można jeszcze podsypać mąką. Wyrobione ciasto

podzielić na cztery części, każdą rozwałkować lekko podsypując mąką na grubość 5 milimetrów i wycinać pierniczki. Formę do ciasta wyłożyć papierem do pieczenia, układać pierniczki nie za gęsto, gdyż w czasie pieczenia jeszcze rosną. Piekarnik nagrzać do 180 stopni, funkcja grzania góra-dół i piec je 7-8 minut, nie dłużej, gdyż wtedy nam się wysuszą i będą twarde. Pierniczków z tego przepisu wyszło 3 formy z piekarnika. Można je po wystudzeniu polukrować, lub polać czekoladą, ale takie bez niczego też smakuja wybornie. ■

Idealna do pierniczek przyprawa korzenna

Domowa korzenna przyprawa, bardzo aromatyczna, pachnie w całym domu i prosta do zrobienia. Przepis jest bardzo szybki, jeśli użyjemy młynka do kawy lub trochę wymagający siły, gdy będziemy tłuc przyprawy w moździerzu, tak jak kiedyś robiono. Wiem, że w każdym sklepie można dostać przyprawę korzenną, ale nie zawsze odpowiada nam smakiem. Ja nie lubię anyżu, dlatego w mojej mieszance go nie dodaję.

Składniki:

• 8 kulek ziela angielskiego • 10 kulek pieprzu czarnego • 1 czubata łyżeczka goździków • 1/3 łyżeczki mielonej gałki muszkatołowej • 1/3 łyżeczki mielonego imbiru • 1 łyżka cynamonu

Wykonanie:

Przyprawy takie jak ziele angielskie, pieprz i goździki można lekko podgrzać na suchej patelni, aby puściły więcej aromatu. Do młynka

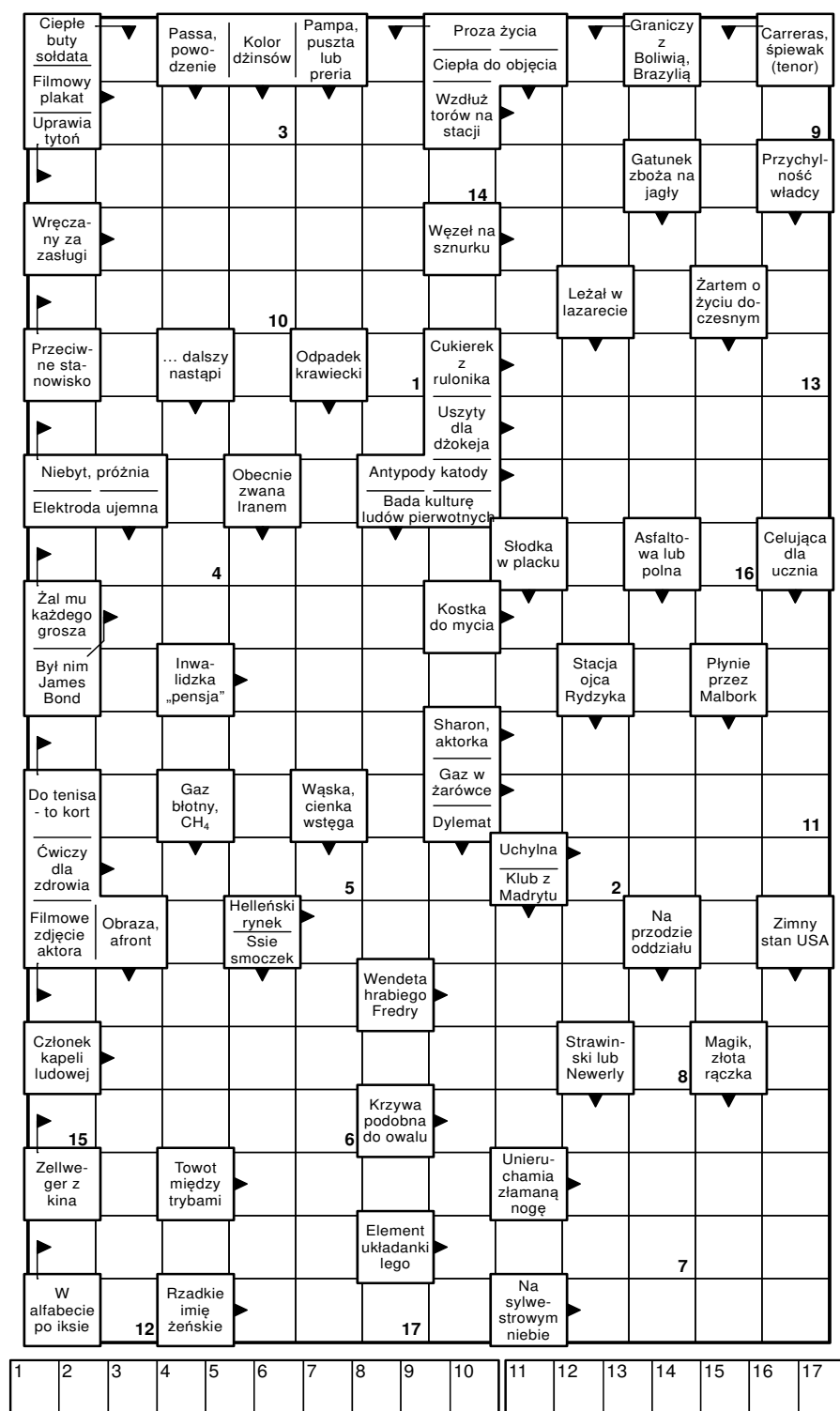

włożyć goździki, ziele angielskie, pieprz i zmielić wszystko.

Do zmielonych przypraw korzennych dodać mielony cynamon, gałkę i imbir. Cynamon i gałkę muszkatołową można zmielić też w młynku, ja dodaję gotową zmieloną.

Taka przyprawa korzenna jest podstawowa, możemy ją wzbogacić dodać jeszcze anyż i kardamon. Często dodaję startą skórkę z cytryny, nie dużo, ale podkreśla ona smak przypraw. Przyprawę korzenną można przechowywać w suchym, zakręconym słoiku. Wykorzystać możemy ją do przygotowania pierników, ciastek korzennych, ale także do grzańca. ■

Krzyżówka

ROZWIĄZANIE KRZYŻÓWKI Z 12-13 GRUDNIA

Poziomo: OLDBOJ - BŁOTO - EKOLOGIA - KURIA - CZOŁG - PAPUAS - IMPREZA - SZPADĄ - SENAT - NOTES - WIDOK - TOMASZ - IRINA - WINIETA - RELIKT - RONDO - LAUREAT - AKCJA - SZYNA - TORNADO - SZOP - CZAR - FAZA - HERMES - KIRA - ZOŁZA - AROMAT - UDÓJ - WENA - JAŁTA - DIAKON

Pionowo: LEKARZ - NOWELA - OCHOTA - ODKUP - PROMIL - KARZEŁ - BORUTA - TANIEC - NARZUT - FOLIA - DRESIK - ARMADA - JOASIA - SZETLAND - OFSAJD - BICEPS - WIARUS - GŁAZ - REWIR - ORZESZKOWA - OPEN - DISNEY - ZAIMEK - STÓŁ - ZAGON - DANIO - RANO - GRAT - KAPOTA - PLATAN

Hasło: Akademia rocznicowa

Uśmiechnij się!

Mąż wychodzi od kochanki. Ubierając się, zauważył w lustrze ugryzienie na szyi. Co robić? Niczego nie wymyśliwszy, pojechał do domu.

Wchodzi do mieszkania i do niego na powitanie wyskakuje pies. Nagle – olśnienie! Facet zaczyna się tarzać z psem, nagle wydaje okrzyk bólu i idzie do żony:

– Nasz pies całkiem zidiociał, zobacz, w szyję mnie ugryzł.

– A co ja mam powiedzieć – mówi żona – cały dekolt mam pokąsany.

Jasiu pokazuje nauczycielowi języka polskiego swój zeszyt i mówi:

– Nie mogę odczytać, co mi pan tutaj napisał.

– Napisałem: Pisz wyraźniej.

Pani na lekcji pyta się dzieci, jakie odgłosy można usłyszeć na farmie. Dzieci mówią:

– Muu.

– Bee.

– Kwa-kwa.

Nagle odzywa się Jasiu:

– Ty, cholero, złaż z tego traktora!

Przychodzi mężczyzna do doktora.

– Ten sposób na reumatyzm, który mi pan polecił, jest świetny.

Unikanie wilgoci naprawdę działa!

– Dziękuję. A co panu teraz dolega?

– Nic. Przyszedłem zapytać, czy mogę się już wykąpać.

Pociąg. Tłok. Ludzie stłoczeni na korytarzu. Nagle ktoś woła:

– Czy jest lekarz w pociągu?

– Jestem! – krzyczy pasażer.

Przeciska się przez dwa skład, dochodzi do wołającego, a ten pyta:

– Choroba gardła na 6 liter?

Rozmawia dwóch kolegów:

– Moja żona na każde urodziny chce nowe futro.

– Po co jej tyle futer?

– Nie wiem, jeszcze nie kupiłem jej żadnego.

– Wstawaj! Do szkoły!

– Ale mnie tam nienawidzą...

– To po co tyle zadajesz?!

Reżyser Koszałka: „Biała odwaga” to nie jest film, który oskarża górali

Honorata Adamowicz

13 grudnia w Domu Kultury Polskiej w Wilnie w ramach IV Spotkań z Kinem Polskim, widzowie mieli okazję zobaczyć film Marcina Koszałki „Biała odwaga”.

— Tytuł jest wieloznaczny, chociaż w filmie jest pewna sugestia, że biała odwaga jest to po prostu magnezja, biały proszek, używany przez wspinających się ludzi i zapobiega poceniu się rąk, żeby w jakimś trudnym miejscu w górach, gdy się dokonuje jakiegoś przechwyty podczas wspinaczki, ręce nie były śliskie i można było ten przechwyt wykonać. Natomiast myślę, że ten tytuł ma też inne znaczenie i może być interpretowany przez widza na różne sposoby. Padają też takie sugestie, że biała odwaga to jest po prostu pewna historia, która się dzieje w Tatrach w zimie, gdzie istotna jest odwaga bohaterów, ale może to być również rodzaj jakiegoś wyzwania czy brawury. Niektórym to w ogóle kojarzy się tylko z górami, ze śniegiem i z Tatrami, ale znaczenia ma to słowo odwaga — mówi w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” Marcin Koszałka, reżyser i współscenarzysta.

TEMAT KONTROWERSYJNY

Jak mówi reżyser, inspiracją dla filmu są prawdziwe wydarzenia. W 1939 r. górale byli polskimi obywatelami, czyli można powiedzieć, że jako polscy obywatele stali się kolaborantami. Nie jest określona liczba tych osób, ale około 20-30 tys. ludzi podpisało listę G i otrzymało niebieskie legitymacje identyfikacyjne, kenkarty, Polacy mieli ten dokument w kolorze szarym i był on oznaczony literą P, oni dostali niebieskie. Litera G znaczyła — Góralisze i Niemcy dzięki temu identyfikowali ich jako germańskich Górali. Związane to było z przeprowadzonymi przez Niemców na Podhalu badaniami antropologicznymi i etnograficznymi prowadzącymi do selekcji jego mieszkańców.

— To jest zapomniana historia, w pewnym stopniu niewygodna dla Polski, dla Górali. Bo Górale zawsze byli symbolem wolności, zawsze byli

symbolem niezależności, zawsze byli takim eksportowym towarem dzięki swojej kulturze i byli uznawani w zasadzie za taki kryształowy naród, bardzo polski, a to jest duża rysa na historii. To jest niewygodny temat. Niewygodny nie tylko dla samych Górali, ale też był czasem niewygodny dla Polaków, dla władzy, która też specjalnie nie rozliczała tego tematu. Nie mówi się o tym fakcie historycznym, nie ma żadnej dyskusji. Ja zawsze się specjalizowałem w tematach kontrowersyjnych i chciałem poruszyć temat, który był ukrywany — podkreśla Koszałka.

CO BYŁO NAJTRUDNIEJSZE

„Biała odwaga” to przede wszystkim historia miłości i braterskiego sporu. Losy góralskich rodów otwierają opowieść o epickim rozmachu: o wojennych dziejach Podhala pełnych indywidualnych dramatów, wzruszeń, poświęceń, ale i zdrady niosącej hańbę kolejnym pokoleniom. Film, choć jest osadzony w konkretnym i istotnym kontekście, pokazuje uniwersalną prawdę, którą łatwo przegapić: nic nie jest czarno-białe.

— Nie zrobiłem filmu rozliczeniowego, to nie jest film, który oskarża górali, tylko film, który pokazuje dramatyczne decyzje ludzi w takich czasach i zadaje też pytanie, co my byśmy na przykład zrobili w takiej sytuacji? Tworząc ten film najtrudniejsze było zdobycie pieniędzy, chociaż wbrew pozorom udało się nam to, co nie było takie oczywiste. Pokazujemy jakąś ciemną stronę historii ludu góralskiego. Technicznie najtrudniejsze były zdjęcia wspinaczkowe, górskie. Ich realizacja jest bardzo niebezpieczna. Robiliśmy je w warunkach ekstremalnych, na pionowej ścianie na dużej wysokości. By to zrealizować, trzeba było tam przetransportować sprzęt, umieścić kamerę. Była to bardzo duża operacja. Zdjęcia w górach to było niebezpieczne wyzwanie, także dla aktora, który do sceny wspinaczkowej przygotowywał się przez półtora roku, by wykonać ją bez kaskadera — opowiada reżyser i współscenarzysta filmu.

Projekt finansowany przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych Rzeczypospolitej Polskiej w konkursie „Polonia i Polacy za granicą 2024 — wydarzenia i inicjatywy polonijne”. ■

■ Scena z filmu „Biała odwaga” Fot. mat.pras.

Podsumowanie konkursów Stowarzyszenia Polonistów na Litwie

Grudzień to czas refleksji i podsumowań, także w świecie edukacji. Dla Stowarzyszenia Polonistów na Litwie oznacza on zamknięcie kolejnego cyklu działań, które od lat służą rozwijaniu młodzieży nie tylko pod kątem wiedzy, lecz także świadomości kulturowej.

Uroczyste zakończenie XI Miniolimpiady Języka Polskiego oraz konkursu literackiego z wykorzystaniem narzędzi TIK odbyło się w eleganckich wnętrzach Ambasady RP w Wilnie. W wydarzeniu wzięli udział zarówno laureaci, jak i organizatorzy oraz zaproszeni goście, podkreślając wagę tego typu inicjatyw w pielęgnowaniu polskiej tożsamości na Litwie.

Cele konkursów organizowanych przez Stowarzyszenie Polonistów na Litwie wykraczają daleko poza dydaktykę. To przedsięwzięcia, które łączą młodzież z jej polskimi korzeniami, rozwijają wyobraźnię i uczą spojrzenia na literaturę w szerszym, uniwersalnym kontekście.

— Nie chodzi tylko o rywalizację — tłumaczy Danuta Szejnicka, prezes stowarzyszenia. — Pragniemy, aby młodzi ludzie odkrywali piękno polskiego dziedzictwa, czuli dumę z języka i kultury, a jednocześnie uczyli się dostrzegać swoją tożsamość w szerokiej perspektywie europejskiej.

Tegoroczna edycja Miniolimpiady Języka Polskiego była szczególnie wyjątkowa, gdyż jej motywem przewodnim była twórczość polskiego noblisty Czesława Miłosza. Jego słowa: „Piękna jesteś ojczyzno moja, Europo” — stały się hasłem miniolimpiady, idealnie oddając przesłanie konkursu. Miłosz to autor, który w swojej poezji łączy lokalność z uniwersalnością, a jego twórczość to pomost między kulturą polską i europejską, co stanowi szczególną wartość dla młodych Polaków

Uroczyste zakończenie XI Miniolimpiady Języka Polskiego oraz konkursu literackiego z wykorzystaniem narzędzi TIK odbyło się w eleganckich wnętrzach Ambasady RP w Wilnie **Fot. Waldemar Doweiko**

z Wileńszczyzny. Młodzi ludzie coraz częściej stawiają sobie pytania o to, kim jestem, w jakim stopniu kształtuje mnie rodzina, jak bardzo szkoła czy patriotyzm i kosmopolityzm wykluczają się bądź uzupełniają? Odpowiedzi na te pytania młodzież szukała w pracy pisemnej, której temat wymagał skonfrontowania własnych przemyśleń z bohaterem literackim — „Moje spotkanie ze Skawińskim przed utratą pracy latarnika, z Rudym przed akcją pod Arsenalem — o co mógłbym zapytać, co o sobie powiedzieć?”. Zdaniem jurorów prace były bardzo ciekawe, twórcze a młodzież wykazała się ogólną wiedzą, nie tylko dotyczącą faktów z literatury. To bardzo budujące, zwłaszcza że już po raz drugi laureaci wyjadą do Warszawy, żeby stanąć w szranki konkursowe w finale w Warszawie.

Oto lista laureatów XI Miniolimpiady Języka Polskiego na Litwie:

I miejsce:

Izabela Paula Veiknytė (Gimnazjum im. W. Syrokomli w Wilnie naucz. Wiesława Gawerska-Žvirblis)

II miejsce:

Jakub Gołubowski (Gimnazjum im. Sz. Konarskiego w Wilnie naucz. Jolanta Pacyno)

Artiom Maciejewski (Progimnazjum im. Jana Pawła II w Wilnie naucz. Stanisław Stankiewicz)

III miejsce:

Dominika Andrzejewska (Gimnazjum im. J. I. Kraszewskiego w Wilnie naucz. Renata Slavinskienė)

Amelia Maconko (Gimnazjum im. L. Komolowskiego w Połukniu naucz. Grażyna Paulauskienė)

Krzysztof Rusiecki (Progimnazjum im. Jana Pawła II w Wilnie naucz. Bożena Ustjanowska)

Wyróżnienie:

Gabriela Kodis (Gimnazjum im. W. Syrokomli, naucz. Łucja Minowicz)

Monika Makowska (Gimnazjum w Mickunach, naucz. Krystyna Witlicka)

Adriana Iwanienkova (Wileńska Szkoła Łazdynai, naucz. Jolanta Kuźmicka)

Zoriana Stankevičiūtė (Liceum im. A. Mickiewicza w Wilnie, naucz. Bożena Borowska)

Aurelia Nakraszewicz (Gimnazjum im. M. Balińskiego w Jaszunach, naucz. Krystyna Turkot)

Projekt jest dofinansowany przez Instytut Rozwoju języka Polskiego ze środków Ministerstwa Edukacji Narodowej. ■

Monika Urbanowicz

6.45 Studio Wilno
7.05 S. anim. „Różowy Słoń odkrywa świat”
7.15 S. anim. „Agatka”
7.25 Tyci encyklopedia Bzyka
7.30 Pięknie przyprawiona
7.50 Przepis dnia
7.55 Moc ziół
8.05 Niejadki i inne przypadki
8.20 Zakochaj się w Polsce
8.45 Klub u redaktorów
9.35 S. „Sześć sióstr”
10.30 Gra słów
10.55 Słowni polsko@polski
11.20 S. anim. „Różowy Słoń odkrywa świat”
11.45 Kultowe rozmowy
12.05 S. „Lepsza połowa”
13.00 Info Wilno
13.05 Litwa nieoczywista
13.20 Panorama litewska
13.30 Z gwiazdą przez świat
14.20 Żyliśmy tylko muzyką
15.10 Notacje
15.25 Raport naukowy
15.50 Info Wilno
16.00 Koronka do Miłosierdzia Bożego
16.20 S. „Klan”
16.45 S. „Barwy szczęścia”
17.10 S. anim. „Różowy Słoń odkrywa świat”
17.20 S. anim. „Agatka”
17.30 Baśnie i bajki polskie
17.45 S. „Blondynka”
18.30 Świadek
18.45 Strona po stronie
19.00 Info Wilno
19.15 Studio Wilno
19.35 Niezwykłe miejsca
19.40 S. „M jak miłość”
20.30 Program informacyjny
20.55 Pytanie dnia
21.05 S. „Korona królów”
21.55 Kultowe rozmowy

22.20 Zakochaj się w Polsce
22.40 Litwa nieoczywista
23.00 Na sygnale
23.45 Info Wilno
00.05 Studio Wilno
00.25 Świadek
00.35 Strona po stronie

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.02 Kalendarz bożonarodzeniowy LRT 2024
6.05 Dzień dobry Litwo
7.10 S. „Oto Święta Bożego Narodzenia! Wielkie Ocieplenie”
6.30, **7.00**, **7.30**, **8.00**, **8.30** Wiadomości
8.50 Kalendarz bożonarodzeniowy LRT 2024
9.00 S. „Policja kryminalna w Lipsku”
9.50 S. „Krzyk o pomoc”
10.40 S. „Dzielnica 31”
11.30 S. „Ostatni ślad Berlina”
12.15 Euromaxx
12.30 Kto i dlaczego?
13.00 Kalendarz bożonarodzeniowy LRT 2024
13.10 „Anthony Bourdain. Części nieznane”
13.50 Kalendarz bożonarodzeniowy LRT 2024
14.00, **15.00**, **16.00**, **16.20**, **16.45** Wiadomości
14.20, **15.15** Dzień dobry Litwo
16.15 Kalendarz bożonarodzeniowy LRT 2024
16.25 S. „Górski lekarz”
17.10 S. „Dziedzictwo”
18.00 Kto i dlaczego?
18.30 Ważna godzina
19.30 (Nie)emigranci
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.25 Kalendarz bożonarodzeniowy LRT 2024
21.30 Turniej koszykówki Eurologi.
ALBA – „Zalgris”
23.45 Eurologa przez LRT

6.00 Filmy anim.
6.30 S. anim. „Tom i Jerry Show”

7.00 S. „Jesteś dla mnie najpiękniejsza”
8.00 S. „Walker, strażnik Teksasu”
10.00 S. „Krwawe kwiaty”
12.00 Wiadomości
13.00 Pani chłopka
14.00 S. „Moja mała”
15.00 S. „Kakao”
16.00 Kto tu jest?
16.30 Dobry wieczór, Litwo
18.30 Wiadomości
19.30 KK2
20.00 Będzie wszystkiego
21.00 S. „Poważne sprawy”
21.30 Wiadomości
22.30 „Łodowy szlak” thriller
00.45 S. „S.W.A.T.”

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.05 Historie rzeczy
7.00 Kto i dlaczego?
7.30 forum LRT
8.30 Wiera i życie
9.00 Dzień dobry Litwo
11.30 Co jest lepsze, sąsiedzie?
12.00 S. dok. „Sztuka Kosmosu”
13.00 „Odblaski”
13.30 „Uwaga! Szukamy sztuki”
14.00 Dajmy czadu!
15.05 Sezon zdrowia
15.35 S. „Dzielnica 31”
16.20 S. „Serce kraju”
17.05 Euromaxx
17.20 Dzień dobry, Litwo
19.30 „Strzelec. Daty. Ludzie” film dok.
19.55 Koszykówka. Puchar Europy. „Aris” – „7BetLietkabelis”.
22.00 „Cud” film fab.
23.30 Notatki przyrodnika

6.00 S. „Kobiety kłamią lepiej”
6.30 „Specjalny program dyskusyjny”
8.00 TV pomoc
10.00 S. „W wi-

rze miłości”
11.00 S. „Marzenia o wolności”
12.00 Świeże pomysły z LIDL
12.02 S. „Chłopak”
14.00 S. „Kopalnie pasji”
15.00 S. anim. „Simpsonowie”
16.00 TV3 wiadomości
16.30 Świeże pomysły z LIDL
16.32 TV Pomoc
18.30 TV3 wiadomości
19.30 S. „Miało czy wieś”
21.00 S. „Kobiety kłamią lepiej”
21.30 Wieczorne wiadomości TV3
22.20 TV3 sport
22.30 Świeże pomysły z LIDL
22.32 „Na tropie zabójcy” thriller
00.45 S. „Rezydenci”

6.00 „Zasady mojej kuchni”
7.20 S. „Agenci Sprawiedliwości”
8.30 S. „Wojny glin. Kijów”
9.30 S. „C.O.D.E.”
10.30 S. „Mentalista”
11.30 S. „CSI. Miami”
12.30 S. „Świeża krew”
13.30 „Zasady mojej kuchni”
15.00 S. „Pod pokładem”
16.00 S. „C.O.D.E.”
17.00 S. „Mentalista”
18.00 S. „CSI. Miami”
19.00 S. „Seal Team VI”
20.00 „Wojny kupujących”
20.30 „Ale numer!”
21.00 „Księga ocalenia” film fab.
23.20 „Bez litości” thriller

5.30 Nowy dzień
6.00 S. „Stary”
7.30 Pyszne życie
8.00 S. „Chód prokuratora”
9.00 S. „Realna mistyka”
10.00 S. „Aleksandra”
11.00 S. „Stary”

12.30 Sen na kwadracie
13.00 Nowy dzień
14.00 S. „Historia jednego przestępstwa”
15.00 S. „Zastrzeżenie”
16.00 Reporter
16.20 Sport. Pogoda
16.30 Litwa na żywo
17.00 S. „Niespodziewana sprawiedliwość”
18.00 Reporter
18.20 Sport. Pogoda
18.25 Renowacja dzisiaj
18.30 S. „Stary”
20.00 Reporter
20.18 Sport. Pogoda
20.20 S. „Bez ciebie”
21.25 S. „Aleksandra”
22.30 Reporter
22.50 Sport. Pogoda
23.00 Litwa na żywo
23.30 S. „Historia jednego przestępstwa”

5.40 S. „CSI kryminaliści”
7.30 S. „Cobra 11”
8.30 „Ostrożnie – rodzina!”
9.00 „Egązas dugnas”
9.30 „Magazyny wojny”
10.00 „Wojny gangów”
11.00 „Semafor”
12.00 „Mistrz kulinarny”
13.00 „Przetrawianie”
14.00 S. „Cobra 11”
15.00 S. „Chicago Fire”
16.00 S. „CSI kryminaliści”
18.00 S. „Simpsonowie”
19.00 „Semafor”
20.00 „Wojny gangów”
21.00 „Skok” thriller
22.55 S. „Rebel”

6.00 S. „Niewinni”
7.00 S. „Bądź ze mną”
8.00 S. „Dziki”
8.30 S. „Ślepa”
9.00 S. „Yargi”
10.00 S. „Sprawy Rodzinne”
11.00 S. „Einstein”
12.00 S. „Straż Pożarna w Chicago”
13.00 S. „Prawo i porządek”

14.00 S. „Niezapomniany”
15.00 S. „Anupamaa”
16.30 S. „Obiecany”
17.00 S. „Dziki”
17.30 S. „Ślepa”
18.00 S. „Jednostka Badawcza”
19.00 S. „Straż Pożarna w Chicago”
20.00 S. „Prawo i porządek”
21.00 S. „Czyste zamiatanie”
23.10 „Alex Hugo”
01.15 „Czerwona komnata”

06.05 S. „Dziedzictwo”
06.55 „Info Poranek”
08.00 „Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze”
08.30 „Kościół z bliska”
09.00 S. „Akacyjowa 38”
09.50 S. „Ranczo”
10.45 S. „Komisarz Alex”
11.45 S. „Ojciec Mateusz”
12.35 S. „Korona królów. Jagiellonowie”
13.10 „Agrobiznes”
13.35 „Magazyn Rolniczy”
13.55 „Ukryte cuda europejskiej przyrody”
15.00 S. „Wichrowe wzgórze”
15.55 „Jaka to melodia?”
16.35 „Gra słów. Krzyżówka”
17.05 S. „Dziedzictwo”
18.00 „Teleexpress”
18.20 „Jaka to melodia?”
18.55 S. „Klan”
19.25 „Reporterzy”
19.45 S. „Akacyjowa 38”
20.30 „Program informacyjny 19.30”
20.55 „Pytanie dnia”
21.30 S. „Korona królów. Jagiellonowie”
22.05 S. „Na tropach przeszłości”
23.05 „Magazyn Ekspresu Reporterów”
00.10 S. „Na tropach przeszłości”

07.15 „Muzyczne poranki”
07.45 „Tamte lata, tamte dni”
08.20 „Dzika Muzyka”
09.00 „Podróż z historią”
09.40 „Informacje kulturalne”
10.05 S. „Noce i dnie”
11.15 „Ucieczka z kina „Wolność” film obycz.
12.55 „Galeria sztuki na ekranie”
14.00 „Dobry tytuł”
14.40 „Braciszek” dramat
16.35 „Salto” dramat
18.30 S. „Noce i dnie”
19.35 „W poszukiwaniu dobrego filmu”
20.20 „Jan Sebastian Bach”
21.00 „Teatr Telewizji”
23.05 „Rozmowa po spektaklu”
23.35 „Chłopiec z chmur” film obycz.

07.00 „Panorama”
07.35 „Pozyteczni.pl”
08.00 „Stacja Innowacja”
08.20 „Polacy Światu”
08.30 „Pytanie na śniadanie”
12.10 „Wynalazki na medal”
12.30 S. „Barwy szczęścia”
13.00 „Gość Poranka”
13.25 S. „Ranczo”
15.10 „Hala odlotów”
16.00 „Zagadki zwierzogromadki”
16.15 „Zwierzątki Czytali”
16.30 „Program informacyjny”
17.00 S. „Korona królów. Jagiellonowie”
17.30 S. „Barwy szczęścia”
18.00 „Teleexpress”
18.20 „Gra słów. Krzyżówka”
18.50 „Teleexpress Extra”

19.15 „Akcent Wschodni”
19.45 „Panorama”
20.10 „Wilnoteka”
20.30 „Program informacyjny 19.30”
20.55 „Pytanie dnia”
21.25 S. „Ojciec Mateusz”
23.15 „Lecę za miłością”
00.10 „Panorama”

08.00 „Był taki dzień”
08.05 „Spór o historię”
08.35 „Flesz historii”
08.50 „Polacy na ratunek Żydom”
09.50 „W kotle historii”
10.15 „Historia Polski – Kopalnia Wujek” film dok.
11.10 „Szlakiem miejsc niezwykłych”
11.15 „Polska i świat z historią w tle”
11.35 „Encyklopedia II wojny światowej”
11.55 „Rozkwit bałkańskich miast”
12.45 „Kolebka Solidarności” film dok.
12.50 „Wojownicy czasu”
14.15 „Szlakiem Lubelskich Sztetli”
14.20 „Walia – dzika kraina”
15.10 „Marzyciele”
15.35 „Jak orły” film dok.
16.55 „Galeria Widmo”
17.05 „Sensacje XX wieku”
17.45 „Gdynia grudzień 1970” film dok.
18.05 „Napis na paczce papierosów” film dok.
18.50 „Szlakiem Lubelskich Sztetli”
18.55 „Księża wolności”
19.25 „Było, nie minęło”
20.35 „Koło historii”
21.10 „Mit o Szarym” film dok.
22.10 „Wałęsa. Człowiek z nadziei” film fab.
00.05 „Sensacje XX wieku”

01.00 Słowo życia
01.05 Świat w obrazach
01.10 Informacje dnia
01.30 Zostań Żołnierzem RP
01.50 Święty na każdy dzień
01.55 Poczet Wielkich Polaków
02.00 Anioł Pański
02.05 Ma się rozumieć
02.15 Rozmowy niedokończone
03.25 Święty na każdy dzień
03.30 Każdy małuch to potrafi
03.45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
04.00 Informacje dnia
04.20 Różaniec
04.50 Myśląc Ojczyzna
05.00 Apel Jasnogórski
05.20 Informacje dnia
05.40 Polski Punkt Widzenia
06.00 Prosto o gospodarce
06.20 Jestem mamą
06.35 Odpowiedzialni za Kościół
07.00 Koncert inauguracyjny w ramach 12. Europejskiego Spotkania Młodzieży Redemptorystowskiej
08.25 Krwawy poniedziałek
08.35 Zdrowie z Bożej Apteki
08.55 Adwent na serio
09.00 Informacje dnia
09.15 Polski Punkt Widzenia
09.35 Każdy małuch to potrafi
09.50 Słowo życia
10.00 Mocni Jego Mocą
10.30 Sanktaria polskie
10.50 Święty na każdy dzień
11.00 Audycja Generalna Ojca Świętego Franciszka z Watykanu
11.50 Muzyczne chwile
12.00 Canillitas
12.25 Jestem mamą
12.40 Prosto o gospodarce
13.00 Anioł Pański
13.03 Informacje dnia
13.20 Kobiety wolności
14.00 Pradawne
14.30 Msza święta z Jasnej Góry
15.20 Muzyczne chwile
15.30 Przyroda w Obiektywie
15.50 Mój przyjaciel Luluś
16.50 Ma się rozumieć
17.00 Informacje dnia
17.10 Na zdrowie
17.30 Ona nigdy nie była sama Czcigodna Sługa Boża Matka Teresa Kierocińska
18.00 Po stronie prawdy
18.50 Muzyczne chwile
18.55 Poczet Wielkich Polaków
19.00 Anioł Pański
19.05 Informacje dnia
19.15 Rozmowy niedokończone
20.25 Święty na każdy dzień
20.30 Opowieści biblijne – historie animowane z Nowego Testamentu
21.00 Informacje dnia
21.20 Różaniec
21.50 Myśląc Ojczyzna
22.00 Apel Jasnogórski
22.20 Informacje dnia
22.40 Polski Punkt Widzenia
23.00 Przetrwaliśmy
23.30 Moja sytuacja jest szczególnie trudna

7.00 Fani czterech kółek
10.00 Łowcy klasyków
12.00 Łowcy staroci
14.00 Ocalić dom
19.00 Jak to jest zrobione?
19.30 Jak to działa?
20.00 Łowcy staroci: renowacje
21.00 Gorączka złota: złoty szlak
23.00 Zabójcze łowienie
00.00 Nagi instynkt przetrwania

TVP
WILNO

7.05 Zwierzaki Czytali
 7.15 S. anim. „Pomysłowy wnuczek”
 7.30 Moda na rodzinę
 7.55 W kotle historii
 8.20 Magiczne Podhale z Sebastianem Karpiem Bułecką
 8.45 Hasztagi tygodnia
 9.35 S. „Sześć sióstr”
 10.30 Gra słów. Krzyżówka
 10.55 Słownik polsko@polski
 11.20 Zwierzaki Czytali
 11.30 S. anim. „Pomysłowy wnuczek”
 11.40 Kultowe rozmowy
 12.05 S. „Korona królów. Jagiellonowie”
 13.00 Info Wilno
 13.05 Unia kulinarna
 13.25 Czas na przebój
 14.20 „Litwa. W cieniu wieży” film dok.
 15.25 Jak to działa
 15.50 Info Wilno
 16.00 Koronka do Miłosierdzia Bożego
 16.20 S. „Klan”
 16.45 S. „Barwy szczęścia”
 17.10 Zwierzaki Czytali
 17.20 S. anim. „Pomysłowy wnuczek”
 17.30 Alchemik
 17.50 S. „Dziewczyny ze Lwowa”
 18.35 Tygiel
 19.00 Info Wilno
 19.15 Studio Wilno
 19.35 Polacy Świata
 19.40 S. „M jak miłość”
 20.30 Program informacyjny
 20.55 Pytanie dnia
 21.05 S. „Korona królów. Jagiellonowie”
 21.55 Kultowe rozmowy
 22.15 Magiczne Podhale z Sebastianem Karpiem Bułecką
 22.45 Unia kulinarna
 23.05 S. „Na sygnale”
 23.55 Info Wilno
 00.10 Studio Wilno
 00.30 Pozyteczni.pl

LRT | TV

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
 6.02 Kalendarz bożonarodzeniowy LRT 2024
 6.05 Dzień dobry Litwo
 7.10 S. „Oto Święta Bożego Narodzenia! Wielkie Ocieplenie”
 6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 8.30 Wiadomości
 8.50 Kalendarz bożonarodzeniowy LRT 2024
 9.00 S. „Policja kryminalna w Lipsku”
 9.50 S. „Krzyk o pomoc”
 10.40 S. „Dzielnica 31”
 11.30 S. „Ostatni ślad Berlina”
 12.15 Euromaxx
 12.30 Kto i dlaczego?
 13.00 Kalendarz bożonarodzeniowy LRT 2024
 13.10 „Anthony Bourdain. Części nieznane”
 13.50 Kalendarz bożonarodzeniowy LRT 2024
 14.00, 15.00, 16.00, Wiadomości
 14.20, 15.15 Dzień dobry Litwo
 16.15 Kalendarz bożonarodzeniowy LRT 2024
 16.25 S. „Górski lekarz”
 17.10 S. „Dziedzictwo”
 18.00 Kto i dlaczego?
 18.30 Ważna godzina
 19.30 Więć gdzie dalej?
 20.30 Panorama
 21.00 Temat dnia
 21.25 Kalendarz bożonarodzeniowy LRT 2024
 21.30 Litwa przemawia
 22.30 Wiadomości rowerowe
 23.00 S. „Fargo”
 23.50 Kalendarz bożonarodzeniowy LRT 2024
 00.00 S. „Anthony Bourdain. Części nieznane”

6.00 Filmy anim.
 6.30 S. anim. „Tom i Jerry Show”
 7.00 S. „Jesteś dla mnie najpiękniejsza”
 8.00 S. „Walker, strażnik Teksasu”
 10.00 S. „Krwa-
 we kwiaty”
 12.00 Wiadomości
 13.00 Pani chłopka
 14.00 S. „Moja mała”

15.00 S. „Kakao”
 16.00 Kto tu jest?
 16.30 Dobry wieczór, Litwo
 18.30 Wiadomości
 19.30 KK2
 20.00 Szeszki 20
 21.00 S. „Poważne sprawy”
 21.30 Wiadomości
 22.30 „Escape Room: Najlepsi z najlepszych” thriller
 00.15 S. „S.W.A.T.”

LRT | PLUS

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
 6.05 (Nie)emigranci
 7.00 Kto i dlaczego?
 7.30 Nierozwiązane kontrowersje historyczne
 8.30 Drogi
 9.00 Dzień dobry, Litwa
 11.30 „Pahonia”
 12.00 „Strzelec. Daty. Ludzie” film dok.
 12.30 S. dok. „Sztuka przestrzeni”
 12.55 „O świecie X”
 13.25 Euromaxx
 13.55 Legenda jazzu
 Viačeslav Ganelinas i Litewska Narodowa Orkiestra Symfoniczna.
 15.35 S. „Dzielnica 31”
 16.20 S. „Serce kraju”
 17.05 Euromaxx
 17.20 Dzień dobry, Litwo
 19.30 S. dok. „Sztuka przestrzeni”
 20.30 Panorama
 21.00 Temat dnia
 21.30 Koncert
 22.50 Wilno nie zostało zapomniane
 23.00 Uwaga! Szukamy sztuki
 23.30 „Oto kino”

6.00 S. „Kobiety kłamią lepiej”
 6.30 S. „Miasto czy wieś”
 8.00 TV pomoc
 10.00 S. „W wirze miłości”
 11.00 S. „Marzenia o wolności”

12.00 Świeże pomysły z LIDL
 12.02 S. „Chłopak”
 14.00 S. „Kopalnie pasji”
 15.00 S. anim. „Simpsonowie”
 16.00 TV3 wiadomości
 16.30 Świeże pomysły z LIDL
 16.32 TV Pomoc
 18.30 TV3 wiadomości
 19.30 „Show dobrego wieczoru”
 21.00 S. „Kobiety kłamią lepiej”
 21.30 Wieczorne wiadomości TV3
 22.20 TV3 sport
 22.30 Świeże pomysły z LIDL
 22.32 „Le Manas’66” film fab.
 01.50 S. „Leverage”

6.00 „Zasady mojej kuchni”
 7.20 S. „Agenci Sprawiedliwości”
 8.30 S. „Wojny glin. Kijów”
 9.30 S. „C.O.D.E.”
 10.30 S. „Mentalista”
 11.30 „CSI. Miami”
 12.30 S. „Świeża krew”
 13.30 „Zasady mojej kuchni”
 15.00 S. „Pod pokładem”
 16.00 S. „C.O.D.E.”
 17.00 S. „Mentalista”
 18.00 S. „CSI. Miami”
 19.00 S. „Seal Team VI”
 20.00 „Wojny kupujących”
 20.30 „Ale numer!”
 21.00 „American Assassin” thriller
 23.15 „Księga ocalenia” film fab.

lrytas.tv

5.00 Nowy dzień
 6.00 S. „Stary”
 7.30 S. dok. „Czas jest nieopisanie cenny”
 8.00 S. „Chód prokuratora”
 9.00 S. „Realna mistyka”
 10.00 S. „Aleksandra”
 11.00 S. „Stary”
 12.30 Jestem

wnioskodawcą
 13.00 Nowy dzień
 14.00 S. „Historia jednego przestępstwa”
 15.00 S. „Zastrzeżenie”
 16.00 Reporter
 16.20 Sport. Pogoda
 16.30 Litwa na żywo
 17.00 S. „Z miłości lub dla pieniędzy”
 18.00 Reporter
 18.20 Sport. Pogoda
 18.30 S. „Stary”
 20.00 Reporter
 20.18 Sport. Pogoda
 20.20 S. „Bez ciebie”
 21.25 S. „Aleksandra”
 22.30 Reporter
 22.50 Sport. Pogoda
 23.00 Litwa na żywo
 23.30 S. „Historia jednego przestępstwa”

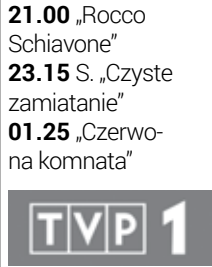

5.40 S. „CSI kryminaliści”
 7.30 S. „Cobra 11”
 8.30 „Ostrożnie – rodzina!”
 9.00 „Na jednym końcu haczyk”
 9.30 „Wojny magazynowe”
 10.00 „Wojny gangów”
 11.00 „Semafor”
 12.00 „Mistrz kulinarny”
 13.00 „Przetwarzanie”
 14.00 S. „Cobra 11”
 15.00 S. „Chicago Fire”
 16.00 S. „CSI kryminaliści”
 18.00 S. „Simpsonowie”
 19.00 „Semafor”
 20.00 „Wojny gangów”
 21.00 „Szkłana pułapka 3” thriller
 23.35 S. „CSI kryminaliści”

6.00 S. „Niewinni”
 7.00 S. „Bądź ze mną”
 8.00 S. „Dziki”
 8.30 S. „Ślepa”
 9.00 S. „Yargi”
 10.00 S. „Sprawy Rodzinne”
 11.00 S. „Einstein”
 12.00 S. „Straż Pożarna w Chicago”
 13.00 S. „Prawo

i porządek"

14.00 S. „Niezapomniany"**15.00** S. „Anupamaa"**16.30** S. „Obiecany"**17.00** S. „Dziki"**17.30** S. „Ślepa"**18.00** S. „Jednostka Badawcza"**19.00** S. „Straż Pożarna w Chicago"**20.00** S. „Prawo i porządek"**21.00** „Rocco Schiavone"**23.15** S. „Czyste zamiatanie"**01.25** „Czerwona komnata"**06.05** S. „Dziedzictwo"**06.55** „Info Poranek"**08.00** „Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze"**08.30** „Adwent. Rodzina na Święta"**09.00** S. „Akacyjowa 38"**09.50** S. „Ranczo"**10.45** S. „Komisarz Alex"**11.45** S. „Ojciec Mateusz"**12.35** S. „Korona królów. Jagiellonowie"**13.10** „Agrobiznes"**13.35** „Rok w ogrodzie Extra"**13.55** „Ukryte cuda europejskiej przyrody"**15.00** S. „Wichrowe wzgórze"**15.55** „Jaka to melodia?"**16.35** „Gra słów. Krzyżówka"**17.05** S. „Dziedzictwo"**18.00** „Teleexpress"**18.20** „Jaka to melodia?"**18.55** S. „Klan"**19.25** „Reporterzy"**19.45** S. „Akacyjowa 38"**20.30** „Program informacyjny 19.30"**20.55** „Pytanie dnia"**21.30** S. „Królówie"**22.00** „Reportaż"**22.35** „Gra szpiegów" film sensac.**00.35** „Aż do śmierci" film akcji.**07.10** „Muzyczne poranki"**07.30** „Tamte lata, tamte dni"**08.10** „Dzika Muzyka"**08.50** „Podróż z historią"**09.30** „Poczet świętów polskich"**10.05** S. „Noce i dnie"**11.10** „Salto" dramat**13.05** „Grona gniewu. Upiory Ameryki" film dok.**14.15** „Jan Sebastian Bach – KANTATY"**14.55** „Cyrograf dojrzałości" film TVP**16.00** „Wydarzenie aktualne"**16.50** „Siekierazada" dramat**18.20** S. „Noce i dnie"**19.30** Informacje kulturalne**20.00** „Reżyserzy"**21.00** „Podróż Fanny" dramat**22.45** „Legends Rocka"**23/45** Informacje kulturalne

TV POLONIA

Środa 18.12

07.00 „Panorama"**07.35** „Prywatne życie zwierząt"**08.00** „Stacja Innowacja"**08.20** „Polacy Światu"**08.30** „Pytanie na śniadanie"**12.10** „Wilnoteka"**12.30** S. „Barwy szczęścia"**13.00** „Gość Poranka"**13.25** S. „Ojciec Mateusz"**15.05** „Polska w Unii Europejskiej" film dok.**16.05** „Rodzina Treflików"**16.30** „Program informacyjny"**17.00** S. „Korona królów. Jagiellonowie"**17.30** S. „Barwy szczęścia"**18.00** „Teleexpress"**18.20** „Gra słów. Krzyżówka"**18.50** „Te-

leexpress Extra"

19.15 „Polscy badacze we Florencji"**19.45** „Panorama"**20.10** „Kierunek Zachód"**20.30** „Program informacyjny 19.30"**20.55** „Pytanie dnia"**21.25** S. „O mnie się nie martw"**23.15** „Studio w kontakcie"**00.10** „Panorama"

TVP

HISTORIA

08.05 „Był taki dzień"**08.10** „Waleczne z gór"**08.35** „Było, nie minęło"**09.00** S. „Czas honoru"**09.45** „W kotle historii"**10.10** „Historia Polski" film dok.**10.55** „Polskie Parki Narodowe"**11.20** „Encyklopedia II wojny światowej"**11.45** „Wszystkie kolory świata"**12.35** „Historia kuchni polskiej"**13.15** S. „Tygrysy Europy"**14.00** „Marzyciele"**14.25** „Nieznane twarze historii"**15.00** „Janine"**16.05** „Sensacje XX wieku"**16.30** S. „Korona królów"**16.55** „Koło historii"**17.25** „Sensacje XX wieku"**17.45** „Pomnik"**18.45** „Kolebka Solidarności"**18.55** „Ludzie i maszyny"**19.20** „Fake czy historia?"**20.05** S. „Czas honoru"**20.55** „Kresowe Dzieje Rozstanie ze Lwowem"**21.30** „Zeldowicz. Teoria spalania i detonacji"**22.15** „Enver Hodža. Najmniej znany dyktator." film dok.**23.10** „Oblicza terroryzmu"**23.55** „Sensacje XX wieku"**01.00** Słowo życia**01.05** Świat w obrazach**01.10** Informacje dnia**01.30** Zostań Żołnierzem RP**01.50** Święty na każdy dzień**01.55** Poczet Wielkich Polaków**02.00** Aniół Pański**02.05** Ma się rozumieć**02.15** Rozmowy niedokończone**03.25** Święty na każdy dzień**03.30** Każdy ma-łuch to potrafi**03.45** Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci**04.00** Informacje dnia**04.20** Różaniec**04.50** Myśląc Ojczyzna**05.00** Apel Jasnogórski**05.20** Informacje dnia**05.40** Polski Punkt Widzenia**06.00** Prosto o gospodarce**06.20** Jestem mamą**06.35** Odpowiedzialni za Kościół**07.00** Koncert inauguracyjny w ramach 12. Europejskiego Spotkania Młodzieży Redemptorystowskiej**08.25** Krwawy poniedziałek**08.35** Zdrowie z Bożej Apteki**08.55** Adwent na serio**09.00** Informacje dnia**09.15** Polski Punkt Widzenia**09.35** Każdy ma-łuch to potrafi**09.50** Słowo życia**10.00** Mocni Jego Mocą**10.30** Sanktu-aria polskie**10.50** Święty na każdy dzień**11.00** Audycja Generalna Ojca Świętego Franciszka z Watykanu**11.50** Muzyczne chwile**12.00** Canillitas**12.25** Jestem mamą**12.40** Prosto o

gospodarce

13.00 Aniół Pański**13.03** Informacje dnia**13.20** Kobiety wolności**14.00** Pradawne**14.30** Msza święta z Jasnej Góry**15.20** Muzyczne chwile**15.30** Przyroda w Obiektywie**15.50** Mój przyjaciel Luluś**16.50** Ma się rozumieć**17.00** Informacje dnia**17.10** Na zdrowie**17.30** Ona nigdy nie była sama Czcigodna Sługa Boża Matka Teresa Kierocińska**18.00** Po stronie prawdy**18.50** Muzyczne chwile**18.55** Poczet Wielkich Polaków**19.00** Aniół Pański**19.05** Informacje dnia**19.15** Rozmowy niedokończone**20.25** Święty na każdy dzień**20.30** Opowieści biblijne – historie animowane z Nowego Testamentu**21.00** Informacje dnia**21.20** Różaniec**21.50** Myśląc Ojczyzna**22.00** Apel Jasnogórski**22.20** Informacje dnia**22.40** Polski Punkt Widzenia**23.00** Przetrawiliśmy**23.30** Moja sytuacja jest szczególnie trudna

Discovery CHANNEL

7.00 Fani czterech kółek**9.00** Jak to jest zrobione?**10.30** Skarby z szopy**12.00** Łowcy staroci**18.00** Fani czterech kółek**19.00** Jak to jest zrobione?**19.30** Jak to działa?**20.00** Łowcy staroci: renowacje**21.00** Samochód marzeń**23.00** Zabójcze łowienie**00.00** Nagi instynkt przetrwania

Informuojame, kad parengtas žemės sklypo (kad. Nr. 4110/0700:723), esančio Vilniaus r. sav., Zujūnų sen., Zujūnų k., Buivydiškių g. 31, detaliojo plano, patvirtinto Vilniaus rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2011 m. balandžio 5 d. įsakymu Nr. A27-714 (TPD registracijos Nr. T00090066), koregavimas anksčiau suplanuotos teritorijos dalyje.

Planuojamos teritorijos plotas: apie 0,2867 ha, nagrinėjamos teritorijos – apie 2,1500 ha.

Planavimo pagrindas: planavimo organizatoriaus 2024-02-15 sprendimas nr. KADI-265.

Planavimo organizatorius: Vilniaus rajono savivaldybės administracija, Rinktinės g. 50, LT-09318 Vilnius, tel.: (8 5) 275 1990, 275 1961, 275 6925, el.p. vrsa@vrsa.lt, interneto svetainė www.vrsa.lt.

Planavimo iniciatorius: fizinis asmuo.

Plano rengėjas: UAB „VILDOMUS“ įm. k. 300655884 A. J. Povilaičio g. 18, Vilnius, tel. 865620430, el. p. info@vildomus.lt. Projekto vadovas - Simonas Klumbys (atestato Nr. A1320).

Planavimo tikslai: koreguoti žemės sklypo (kad. Nr. 4110/0700:723), esančio Vilniaus r. sav., Zujūnų sen., Zujūnų k., Buivydiškių g. 31, detaliojo plano, patvirtinto Vilniaus rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2011 m. balandžio 5 d. įsakymu Nr. A27-714 sprendinius, numatant pakeisti Detaliuoju planu suformuoto kitos paskirties – vienučių ir dvibučių gyvenamųjų pastatų teritorijos žemės sklypo Nr. 2 (kad. Nr. 4110/0700:1991), esančio Vilniaus r. sav., Zujūnų sen., Zujūnų k., Buivydiškių g. 31, ribas ir plotą (padalyti), nustatytus teritorijos naudojimo reglamentus vadovaujantis Bendrojo plano sprendiniais (taikant vienučių ir dvibučių pastatų mažo užstatymo intensyvumo gyvenamosios teritorijos (GV) ir naudojimo tipo reglamentus).

Su parengtu, viešai eksponuojamu, detaliuoju planu galima susipažinti nuo 2024-12-12 iki 2025-01-16 Zujūnų seniūnijos patalpose, teritorijų planavimo dokumentų rengimo informacinėje sistemoje – www.tpdri.lt (TPD numeris sistemoje – K-VT-41-24-123), o taip pat adresu – A. J. Povilaičio g. 18, Vilniuje, iš anksto susitarus dėl susitikimo tel. nr. 865620430.

Pakartotinis viešas svarstymas įvyks 2025-01-16, 16 val. Zujūnų seniūnijos patalpose adresu Buivydiškių g. 3, Zujūnų k., Zujūnų sen., Vilniaus r. sav. Pasiūlymus galima teikti TPDR informacinėje sistemoje, planavimo organizatoriui, plano rengėjui raštu, adresu A. J. Povilaičio g. 18, Vilnius iki viešo svarstymo bei jo metu.

Neatsižvelgus į motyvuotus pasiūlymus, asmenys gautą atsakymą gali apskųsti valstybinę teritorijų planavimo priežiūrą vykdančiai institucijai per 10 darbo dienų nuo jiems išsiųsto atsakymo (į pateiktą pasiūlymą) gavimo dienos.

Zam. 2837

KURIER
WILENSKI

Prenumerata 2025

**Roczna prenumerata trwa
do 28 grudnia br.**

Wydanie codzienne (kod 0044)

Na miesiąc 10,00 €

Na 6 miesięcy 54,00 €

Na rok 105,00 €

Wydanie magazynowe (kod 0172)

Na miesiąc 4,00 €

Na 6 miesięcy 21,00 €

Na rok 40,00 €

**Dla osób niepełnosprawnych
oraz emerytów**

Wydanie codzienne (kod 0227)

Na miesiąc 9,00 €

Na 6 miesięcy 49,00 €

Na rok 93,00 €

**Prenumerata dla czytelników
za granicą**

Wydanie codzienne

Na miesiąc 20 €

Na 6 miesięcy 120 €

Na rok 240 €

Wydanie magazynowe

Na miesiąc 10 €

Na 6 miesięcy 60 €

Na rok 120 €

„Kurier Wileński” można zaprenumerować:

- w każdym urzędzie pocztowym (Lietuvos paštas);
- drogą elektroniczną: www.prenumeruok.lt;

Zasięgnąć informacji można
pod nr. tel. (8-5) 260 84 44,
Birbynių g. 4A, LT-02121 Vilnius,
kolport@kurierwilenski.lt, www.kurierwilenski.lt

KUPNO

Kupię las. Rozliczam się od razu. Tel. +370 686 03 070

Sprzedajcie las drogo i bez pośredników.

Tel. +370 659 57 721

Skupujemy różnego rodzaju lasy, mogą być młode lub wycięte. Tel. +3706685855

SPRZEDAŻ

Sprzedam kamienie polne. Materiał może służyć do budowy ogrodzeń, alejek, tarasów, palenisk, kwiatników, na podmurówki i in. Załadunek oraz transport we własnym zakresie. Cena 20 euro/tona.

Tel. +370 600 18 083 (Leon)

UAB „Krekenavos agrofirma”

SKUPUJEMY BYDŁO
 KROWY, CIELICE, BYKI
 WEDŁUG WAGI RZEŻNEJ BĄDŹ ŻYWEJ
 WAZY, PŁACI OD RAZU, TRANSPORTUJE
 TEL. (8 620) 61179

um
 UTENOS MĖSA

SKUPUJEMY BYDŁO
 +370 620 33544

Pasirūpink atliekomis tinkamai

Išvežame seną buitinę techniką ir elektroniką visoje Lietuvoje **NEMOKAMAI**. Kreipkitės į „Man rūpi rytojūs” komandą tel. **+370 600 90030** arba registruokite nemokamą išvežimą www.manrupirytjus.lt

Gamintojų ir Importuotojų Asociacija ir VšĮ „Elektronikos gamintojų ir importuotojų organizacija” informuoja, kad buityje susidarancios elektros ir elektroninės įrangos atliekos bei panaudotos baterijos ir akumuliatoriai iš gyventojų surenkami šiose vietose:

- Draugystės g. 4a, Valčiūnų km., Vilniaus r. (UAB „Terra recyding“)
- Terminalo g. 2, Kuprioniškių km., Vilniaus r. (UAB „Terra recycling“)
- Vilniaus g. 16B, Mickūnai, Vilniaus r. (UAB „Draconis“)
- Vilniaus g. 16B, Mickūnai, Vilniaus r. (UAB „Lūsta“)
- Grikienių g. 32, Sudervės sen., Vilniaus r. (UAB „Admera“)
- Sudervės g. 17A, Avižieniai, Vilniaus r. (UAB „Man rūpi rytojūs“);
- Kalvinės g. 1, Sužionių k, Sužionių sen., Vilniaus r. (UAB „Man rūpi rytojūs“)
- Geležinkelio g. 15, Bezdony, Vilniaus r. (UAB „Man rūpi rytojūs“)
- Šv. Jurgio g. 13, Buivydžių pirmas k., Vilniaus r. (UAB „Man rūpi rytojūs“)
- V. Sirokomlės g. 4, Nemėžis, Vilniaus r. (UAB „Man rūpi rytojūs“)
- V. Sirokomlės g. 38, Nemėžis, Vilniaus r. (UAB „Man rūpi rytojūs“)
- Vilniaus g. 4, Rudamina, Vilniaus r. (UAB „Man rūpi rytojūs“)
- Sodų g. 3, Skaidiškės, Vilniaus r. (UAB „Man rūpi rytojūs“)
- Vilniaus g. 22A, Paberžė, Vilniaus r. (UAB „Man rūpi rytojūs“)
- Vilniaus g. 55, Rukainiai, Vilniaus r. (UAB „Man rūpi rytojūs“)
- Sporto g. 6, Didžiosios Kabiškės, Vilniaus r. (UAB „Man rūpi rytojūs“)
- Švenčionių g. 112, Nemenčinė, Vilniaus r. (UAB „Meteko“)

Buityje ir įmonių veikloje susidarancias elektros ir elektroninės įrangos, baterijų ir akumuliatorių, padangų, alyvos, tepalo, kuro ir oro filtrų, amortizatorių atliekas būtina rūšiuoti, rinkti atskirai ir perduoti atliekų tvarkytojams. Nenaudojami automobiliai kelia grėsmę aplinkai, todėl turi būti atiduodami perdirbimui. Taip bus užtikrinta, kad juose esančios kenksmingos medžiagos nepatektų į aplinką. Asmenys pageidaujantys, kad iš jų būtų geriausiomis sąlygomis surenkamos aukščiau minėtos atliekos, gali kreiptis tel. **+370 5 273 0084** arba el. paštu atliekos@gia.lt.

(Zam. 2836)

Wynajmiemy pomieszczenie komercyjne

Firma „Klion” ma do wynajęcia pomieszczenie komercyjne (biura, magazyny, sklep).

Bezpłatny parking przy pomieszczeniach.

+370 685 040 80

Rozmiary:

1. 7,82 m²
2. 63,8 m²
3. 127,6 m²

Świadczenie pomocy prawnej w sprawach zwrotu ziemi i innych nieruchomości

Bezpłatna pomoc prawna w sprawach zwrotu ziemi udzielana jest przez Związek Prawników Polaków na Litwie w Domu Kultury Polskiej w Wilnie przy ul. Nowogródzkiej

(Naugarduko) 76. Pokój Nr. 211.

Osoby zainteresowane prosimy o rejestrację pod numerem tel. **(+370 5) 233 0450**

w godz. 9.00 – 16.00.

Pomoc prawną świadczą wykwalifikowani radcowie prawni i adwokaci.

Projekt finansowany ze środków Kancelarii Prezesa Rady Ministrów w ramach konkursu Polonia i Polacy za Granicą 2023

KURIER
WILEŃSKI

DZIAŁ REKLAMY I OGŁOSZEŃ

Wilno, Birbynių 4A, 2 piętro, 10 gabinet,
tel./faks. 85 260 84 44, e-mail: reklama@kurierwilenski.lt

Zapraszamy w godz. 8.00 - 16.30 (w dniach pracy)

Coraz więcej ludzi ma problemy z czytaniem

Dorośli w krajach rozwiniętych mają coraz większe problemy z czytaniem. Spośród 31 państw tylko dwa odnotowały pod tym względem w ostatniej dekadzie poprawę — wynika z raportu Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju. W ostatniej dekadzie poprawę odnotowano tylko w Finlandii i Danii. Problemy w tym względzie stwierdzono tam u odpowiednio 12 i 17 proc. mieszkańców. W pozostałych krajach poziom rozumienia tekstów pozostał bez zmian bądź uległ pogorszeniu. W Japonii problemy odnotowano u 10 proc. mieszkańców, w Szwecji 12, w Norwegii 15, Holandii 16, Belgii 19, a w Estonii 20 proc. Fot. Freepik.com

Tablica z 10 przykazaniami trafi pod młotek

Najstarsza kamienna tablica z wyrytymi dziesięcioma przykazaniami wkrótce trafi na aukcję. Jest wyceniana na nawet 2 miliony dolarów. Została odkryta w 1913 r. podczas wykopalisk przy budowie kolei w pobliżu izraelskiego Jawne.

Tablica jest zrobiona z marmuru i pochodzi z epoki bizantyjskiej. Mogła powstać między 300-800 rokiem n.e. Historycy oceniają jej wiek na około 1500 lat.

Kamienny blok waży 52 kg i mierzy 60 cm. Znajduje się na nim 20 linijek tekstu w alfabecie paleohebrajskim — to starożytny system pisma używany przed narodzeniem współczesnego alfabetu hebrajskiego. 10 przykazań jest zgodne z biblijnymi wersetami, które są znane chrześcijanom i wyznawcom judaizmu. Jest jednak jedna różnica: na tablicy nie ma przykazania zakazującego wymawiania imienia Boga nadaremno. W zamian jest nawołanie do oddawania czci na świętej dla społeczności samarytańskiej Górze Garizim.

Został mistrzem świata w hiszpańskojęzycznym scrabble

Nowozelandczyk został mistrzem świata w hiszpańskojęzycznym scrabble, nie rozmawiając w tym języku. Nigel Richards, profesjonalny gracz, który na swoim koncie posiadał już kilka tytułów mistrzowskich w scrabble w różnych językach, dokonał niecodziennego wyczynu w zawodach rozgrywanych w Granadzie na południu Hiszpanii. Mężczyzna, który nie mówi w języku Cervantesa, zaczął zapamiętywać hiszpańskie słowa rok temu. Wcześniej kilkakrotnie zdobywał mistrzostwa w języku angielskim, a także francuskim, po nieco ponad dwóch miesiącach studiowania słówek w tym języku.

Fot. Freepik.com

Fotomigawka

Świąteczna ciuchcia udekorowana girlandami i bombkami przemierza ulice Wilna Fot. Marian Paluszkiewicz